

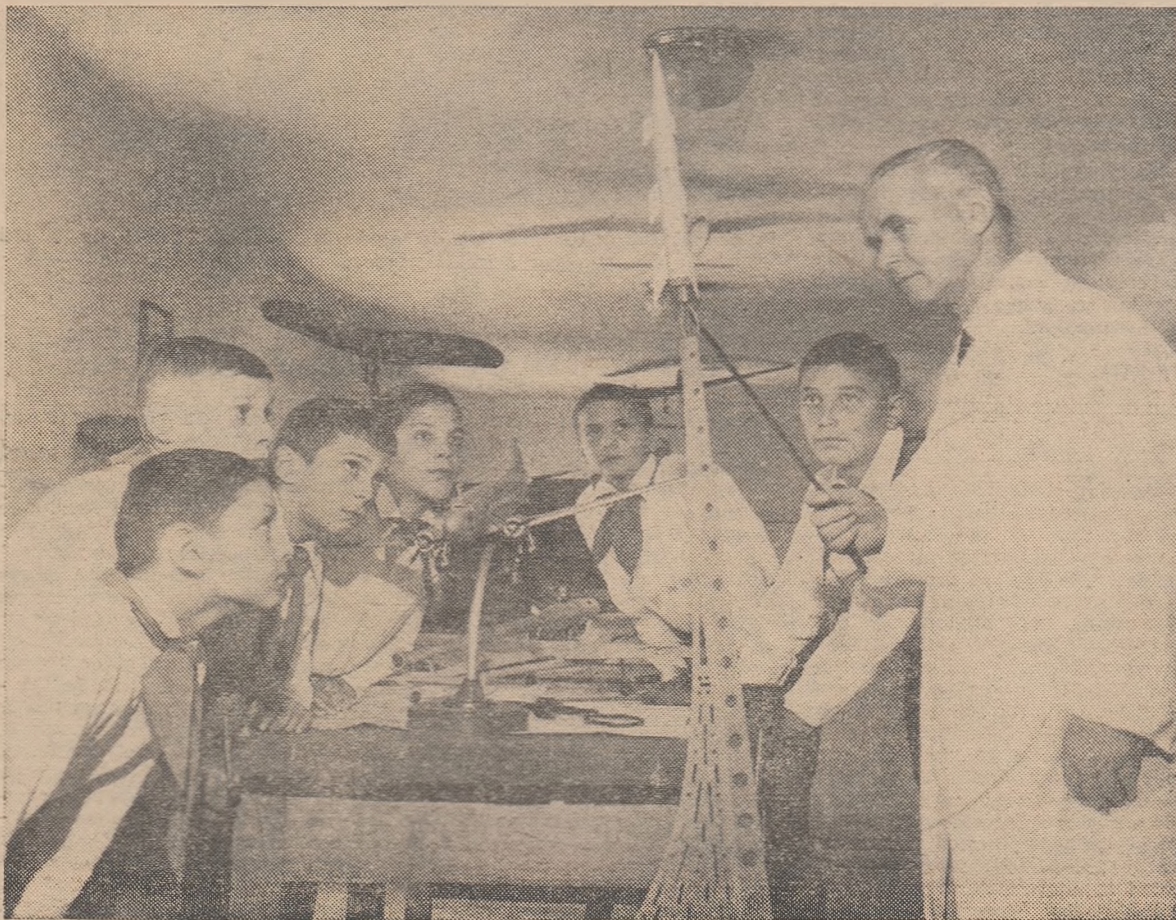
Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Unii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 681

vineri 9 noiembrie 1962

8 pagini 25 bani

Fantastica realitate

Prezență în toate problemele școlii

Buna desfășurare a procesului instructiv-educativ presupune o participare directă a tuturor celor ce lucrează în școală la rezolvarea sarcinilor în termen și la nivelul cerut. Aceasta înseamnă că nu numai directorul, dar și fiecare învățător și profesor este răspunzător de felul în care se duce munca în școală, de situația la învățatură a elevilor, de conduita și ținuta lor, de modul în care este păstrat bunul public, de nivelul la care se dezbate problemele în consiliul pedagogic, în ședințele comisiilor metodice ș.a.m.d.

Este o caracteristică a celor mai multe cadre didactice din școala noastră de a-și face cu conștiință datoria la catedră. Cei mai mulți învățători și profesori se pregătesc pentru fiecare lecție, studiind permanent și informându-se asupra lucrărilor noi de specialitate, cercetînd cu atenție programul manualului, fixîndu-se asupra materialului didactic pe care trebuie să-l aducă în clasă. Ei ascultă și notează cu grijă pe elevi, caută să le dezvolte continuu capacitățile, inclinațiile.

Este desigur un lucru foarte important ca într-o școală fiecare pedagog să-și facă conștiința datoria: munca lui de calitate, adăugată la munca de calitate a celorlalți, va face ca, pe școală, roadele strădaniilor să fie tot mai bogate. Dar oare este suficient numai acest lucru?

Iată un profesor cu bună pregătire profesională, preocupat permanent de problemele muncii lui. Îl vezi în pauze consultînd încă o dată materialul pregătit pentru lecție, cercetînd încă o dată catalogul. Nu stă de vorbă cu nimeni, fiind absorbit de aceste preocupări. Niciodată el nu refuză sarcinile, și o dată primită, se străduiește să le ducă la îndeplinire. În analizele făcute

asupra muncii instructiv-educative din școală este de obicei citat printre cei cu bune rezultate în munca la clasă. Și pe bună dreptate, căci la disciplina pe care o predă elevii au cunoștințe destul de temeinice, sînt disciplinați și ordonați.

Ce-i lipsește totuși acestui pedagog ca să fie un om de nădejde al școlii? La prima vedere foarte puțin, la o analiză mai adîncă foarte mult. Constați că la ședințe, în consiliile pedagogice, de la care nu lipsește niciodată, nu prea ia cuvîntul, fiind de obicei de acord cu toate problemele. În general profesorul de care vorbim se mulțumește să-și îndeplinească sarcinile ce i-au fost trasate — și atât. Etica pedagogului de tip nou cere însă ca obligațiile școlare să fie îndeplinite într-un spirit cu totul deosebit.

Activitatea vie și complexă de fiecare zi din școală ridică o sumedenie de probleme care se cer sesizate și rezolvate pe loc, sau analizate pentru a se stabili măsuri ulterioare. Sînt fel de fel de situații pe care directorul, care răspunde de toată munca din școală, nu are răgazul și prilejul să le observe, să le analizeze. Cadrele didactice, ajutoarele cele mai apropiate ale directorului, pot să cunoască în amănunt viața școlii, tot ce se petrece aici și să semnaleze faptele importante.

De bună seamă însă că ele nu se pot opri numai la constatări. Învățătorii și profesorii trebuie să vină la director, să-l informeze asupra problemelor ce s-au ivit, să facă propuneri, să dea soluții de îndreptare a lipsurilor. A trece cu indiferență pe lângă lipsuri pe lângă ceea ce frînează progresul continuu al muncii este o atitudine incompatibilă cu profesorul de tip nou. Aceasta înseamnă în esență a

nu-ți face pe deplin datoria, oricît de bune ar fi rezultatele pe care le dobîndești în clasă. Un profesor a constatat, să spunem, cu prilejul schimbului de experiență, că în școală nu există un adevărat front al cadrelor didactice pentru formarea unei corecte exprimări scrise și orale. Dacă este un om căruia problemele școlii îi stau, cum se spune, la inimă, el va aduce această constatare la cunoștința directorului și o dată cu ea, va propune soluții de îndreptare: discutarea, de exemplu, în comisiile metodice a căilor prin care fiecare disciplină, fiecare profesor își vor putea aduce contribuția la corectarea greșelilor de exprimare a elevilor. Tot astfel, dacă profesorii au constatat că una din clase este dezavantajată ca forțe, fiind o clasă foarte neomogenă, nu este de ajuns să se lamenteze tot timpul în cancelarie asupra acestui lucru. Directorul, care nu predă la această clasă, cel mai adesea nu are de unde să cunoască situația respectivă, mai ales la începutul anului școlar (cînd se mai pot face unele schimbări). Cadrele didactice sînt datoare să-l informeze asupra problemelor ce se ridică în clasa respectivă, propunîndu-i și ajutîndu-l să revadă situația claselor paralele și să repartizeze cît mai grabnic în mod judicios forțele, așa încît colectivele de elevi să aibă un nivel aproximativ asemănător.

În multe școli poți întîlni pedagogi care dau dovadă de inițiativă, dorînd să îmbunătățească necontenit activitatea colectivului în care lucrează. Din dorința de a ridica nivelul de instruire și educare a elevilor, cadrele didactice de la Școala medie „I. L. Caragiale” din București au venit, de exemplu, cu

(Continuare în pag. 6)

Necesitatea perspectivei

Să-și poată imagina culorile fantastice ale viitorului, să poată visa — este și aceasta una din minunatele trăsături ce se cer cultivate la cei pe care îi educăm. Evident, nu creștem tipul de visător anacronic, definitiv compromis și condamnat la inutilitate, omul incapabil de acțiune care își petrece vremea în meditații pasive, făurînd proiecte sterile, nicidecum realizabile. Dar visul ca stimulent al acțiunii, ca inepuizabilă resursă de energie creatoare este un element ce nu poate fi ignorat, nici separat de personalitatea celor meniți să contribuie la făurirea comunismului.

Să privim două tipuri de elevi ideali. Unul din ei e corect și conștiincios, fala tuturor profesorilor. Este printre primii care sosesc în școală, se așează cuminte în bancă și își scoate cărțile. Îi putem admira între timp uniforma ordonată, fără o cută, albul imaculat al cămășii, ghiozdanul în care cărțile și caietele, corect învelite și etichetate, se află în tr-o ordine perfectă. Cînd, la prima oră, profesorul cercetează temele elevilor observă, ca de obicei, că rezolvarea pe care a dat-o acestui elev problemelor este excelentă. Invitat la tablă, el dezvoltă un șir de ecuații în chip impecabil. Cîteva răspunsuri pe care le dă din bancă la ora următoare continuă să bucure un alt profesor. Încă nu s-a întîmplat vreodată ca elevul acesta să facă greșeli, ca cineva să se plîngă de el.

Un altul, coleg cu el, îi seamănă aproape întocmai, cu o singură deosebire. Dacă la toate disciplinele studiază cu conștiință, dacă de asemenea nimeni nu-i reproșează niciodată nimic, pentru că niciodată nu oferă prilejul, se poate observa în schimb că pentru fizică, să zicem, are o pasiune deosebită. Cînd are loc o nouă experiență în ochii lui poți vedea o arzătoare curiozitate și dorința de a cunoaște, de a ști. Acasă, într-un colțisor, și-a înjghebat un mic laborator propriu, unde întîrzie ore întregi. Dacă îl întrebi ce va deveni în viață îți va răspunde prompt, fără ezitare: fizician.

Aceeași întrebare adresată însă primului elev se soldează cu cîteva puncte de suspensie. El se gîndește că

e prea devreme să-și facă proiecte... că deocamdată trebuie să învețe... să-și îndeplinească îndatoririle școlare, iar restul... vom mai vedea.

Cele două exemple reprezentative, de fapt, două atitudini față de viață. Una în care totul se rezumă la îndeplinirea strictă a obligațiilor zilnice, cealaltă — în care toate eforturile sînt subordonate unui ideal, unui scop precis, bine determinat.

Putem fi mai mult sau mai puțin mulțumiți de chipul cum își îndeplinește obligațiile școlare unul sau altul din elevii clasei noastre. Deocamdată, preocuparea fiecăruia este de a face față cu succes exigențelor profesorului. Dar are pentru fiecare din ei preocuparea aceasta zilnică o finalitate? Tînde ea spre un scop major, sau singurul ei țel este de a ajunge la examenul de maturitate? Deseori ni s-a întîmplat să constatăm că tinerii care nu au meditat niciodată prea mult la ce va fi „după aceea”, ispitîți de zeci de tentații și de sugesții, aleg la întîmplare o cale ce nu le e potrivită. Așa că mai departe nu fac nimic mai mult decît să se străduiesc, în măsura în care sînt conștiincioși, să răspundă unor noi îndatoriri pentru care nu simt nici o plăcere, către care nu sînt atrași.

Este puțin ca omul să îndeplinească o muncă numai din simplul sentiment al datoriei. Fiecare sector de activitate are nebănuite orizonturi, căi noi, necunoscute, pe care mintea și fantezia creatoare a omului le poate deschide și cerceta. Pentru aceasta se cere inițiativă, dragoste, pasiune. Toate acestea pot — și trebuie — să fie deșteptate și cultivate încă din copilărie. În funcție de însușirile și inclinațiile sale, fiecare om poate fi un adevărat creator într-un anumit domeniu. Pentru aceasta trebuie să-i învățăm de pe acum pe copii să vizeze la ceea ce vor face mîine, să fie conștienți de necesitatea de a avea o perspectivă, de a nu trăi de pe o zi pe alta, de a-și dedica în viață forțele și energia unor feluri spre care se simt chemați, a căror valoare și frumusețe să o cunoască, să o înțeleagă. Fiecărui om i se cere să privească în viitor.

V. OCTAVIAN

Învățată într-o școală nouă

Pentru a crea condiții cît mai bune de studiu copiilor, colectivității din satul Frenciugi, regiunea Iași, au hotărît în primăvara acestui an să construiască prin contribuție voluntară un nou local de școală.

Hotărîrea lor a fost tradusă în fapt cu ajutorul susținut al organelor locale. Lucrările s-au

desfășurat într-un ritm viu. Zilele trecute, noua școală a fost dată în folosință, spre bucuria copiilor, a cadrelor didactice și a părinților.

Acum elevii învață într-o școală nouă, înzestrată cu toate cele necesare pentru buna desfășurare a învățămîntului.

ION TRIFAN
Neagrești

Activitatea directorilor

Cercetind în ultimele săptămâni activitatea organelor de învățămînt din regiunea Cluj, am constatat că acestea acordă multă grijă îndrumării muncii pe care o desfășoară directorii școlilor.

Una din formele prin care se realizează această îndrumare o constituie cercurile pedagogice ale directorilor. Secțiile de învățămînt raionale din cuprinsul regiunii organizează regulat ședințe ale acestor cercuri, în care se dezbate pe larg probleme legate de ridicarea nivelului învățămîntului. Astfel, la cercul din raionul Zalău se va dezbate în curînd un referat cu tema „Rolul și activitatea directorului în ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor”. În raionul Huedin, unde o serie de directori s-au ocupat în ultimul timp numai de activități administrative, în dauna procesului de învățămînt, s-a programat pentru cea mai apropiată ședință a cercului un referat care arată ce laturi ale muncii trebuie să stea în centrul atenției directorilor. De asemenea, în cadrul acestui cerc se va dezbate pe larg tema „Sarcinile directorului în ridicarea nivelului la care se desfășoară procesul de învățămînt și în lupta contra mediocrității”.

În activitatea cercurilor pedagogice ale directorilor un loc important îl ocupă schimbul de experiență. În raioanele Năsăud și Zalău, de exemplu, se studiază în școli, pe baza unei tematici stabilite în prealabil, diferite probleme legate de activitatea directorului. În special de munca acestuia pentru îndrumarea și controlul procesului instructiv-educativ, organizându-se apoi discuții asupra celor mai eficiente metode ce pot fi folosite în acest scop.

Socotind că școlile medii au de rezolvat o serie de probleme specifice, secția de învățămînt a regiunii a organizat pentru directorii acestor școli un cerc pedagogic special, ale cărui ședințe se țin trimestrial. În prima ședință din acest an a cercului, care a avut loc la sfîrșitul lunii octombrie, s-a dezbătut problema nivelului de cunoștințe al elevilor, privit prin prisma rezultatelor obținute la examenul de maturitate. Au fost subliniate cu acest prilej succesele dobîndite în pregătirea elevilor de către o serie de școli medii, cum sînt școlile medii nr. 2, nr. 3, nr. 5 și nr. 9 din Cluj, sau Școala medie nr. 1 din Bistrița, ai căror absolvenți au dovedit la examenul de maturitate un nivel ridicat la toate obiectele de învățămînt. S-a arătat în același timp că rezultatele obținute de absolvenții altor școli — cum sînt, de pildă, școlile medii din Dej și Jibou, școlile medii nr. 4, nr. 10 și nr. 13 din Cluj — au fost nesatisfăcătoare. Analiza cauzelor care au dus la această situație a scos la iveală faptul că unii profesori din școlile respective nu s-au pregătit cu grijă pentru lecții, că au dat dovadă de un scăzut simț de răspundere, de lipsă de exigență, acordînd elevilor note necorespunzătoare nivelului lor de cunoștințe. De asemenea, unele cadre didactice nu s-au preocupat de înlăturarea rămîinerii în urmă la învățătură, n-au ținut o legătură strînsă cu organizațiile de tineret și cu familiile elevilor. Desigur, s-a arătat în ședință, lipsurile menționate mai sus n-ar fi existat dacă directorii de școli și-ar fi deplinit cu seriozitate sarcinile ce le revin pe linia controlului și îndrumării activității cadrelor didactice.

Și din constatările făcute în acest an școlar reiese că, în timp ce unele cadre de conducere din școli — ca de pildă tov. Const. Poșcașu de la Școala medie „Petru Maior” din Gherla, Gh. Rizea și Maria Ocolisan de la Școala medie din Oena Mureșului — își privesc cu seriozitate sarcinile, altele, ca de exemplu directorul Școlii medii din Baia de Arieș, cel al Școlii medii nr. 6 din Cluj etc., neglijează îndrumarea și controlul muncii cadrelor didactice. Aceștia fie că nu și-au întocmit de loc planuri operative săptămînaie, în care să arate în mod concret la ce lecții sau activități educative vor asista, fie că

care sarcinile sînt prezentate într-un mod foarte general. Bunăoară, planul operativ pentru una din săptămînile trecute al directorului Școlii medii nr. 6 din Cluj arăta că în săptămîna respectivă urmau să se facă 8—10 asistențe, fără să indice însă cînd, la care cadre didactice și ce probleme anume vor fi urmărite.

O serie de directori de școli nu dau suficientă atenție cunoașterii nemijlocite a muncii profesorilor din școlile lor prin asistarea la lecțiile pe care le desfășoară aceștia. De exemplu, directorul Școlii medii din Oena Mureș a asistat în timp de o lună de la începutul anului școlar doar la 4 lecții, iar directorul Școlii din Vidra, raionul Cimpeni, doar la două lecții, deși activitatea cadrelor didactice din școlile respective nu este lipsită de neajunsuri. Dar chiar cînd asistă la lecții, acești directori nu le analizează în adîncime. În loc să noteze în caietul lor de asistențe observații privind caracterul științific al cunoștințelor predate, orientarea lor ideologică și valoarea lor educativă, modul cum au fost respectate principiile di-

didactice, cum au fost folosite metodele și procedeele pedagogice, să consemneze recomandările pe care le-au făcut profesorilor, astfel de directori se limitează la o simplă descriere rezumativă a desfășurării lecției.

În concluziile trase la sfîrșitul ședinței cercului pedagogic s-a trasat sarcina ca, pe baza cunoașterii nivelului muncii instructiv-educative din școala lor, toți directorii de școli să-și întocmească planuri concrete de muncă pe care să le aplice în mod sistematic, defalcîndu-le în planuri operative săptămînaie. S-a subliniat că locul de frunte în activitatea directorilor trebuie să-l ocupe controlul și îndrumarea muncii instructiv-educative a cadrelor didactice.

La rîndul lor, organele raionale de învățămînt au primit sarcina de a organiza la sfîrșitul fiecărui trimestru sondaje pentru a verifica nivelul de cunoștințe al elevilor, astfel încît să poată aprecia exigența profesorilor și a directorilor.

D. NISTOR
Inspector general
în Ministerul Învățămîntului

Și secția de învățămînt a orașului Tg. Mureș acordă atenție îndrumării directorilor de școli, organizînd lunar consfătuiri metodice cu aceștia.

Recent, la o consfătuire metodică a directorilor au fost discutate probleme strîns legate de sarcinile actuale ale școlilor. Astfel, s-a arătat cum își propune Școala de 8 ani nr. 2 să îndeplinească sarcinile privitoare la educația elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar. Tov. B. Cosma, directorul Școlii medii „F. Bolyai”, a împărtășit aspecte din experiența sa în ceea ce privește pregătirea asistențelor la lecții și valorificarea celor constatate cu acest prilej. Tov. S. Văsieș, directorul Școlii medii „Papiu Ilarian”, a tratat diferite probleme privind modul de organizare și desfășurare a muncii metodice în școală, iar tov. B. Milosits, directorul Școlii profesionale „Enceșel Mauriciu”, s-a referit la problemele imbinării cunoștințelor de limba română ale elevilor.

Inițiativa secției de învățămînt a fost apreciată drept pozitivă de participanții la discuții. Ar fi bine însă ca pe viitor tematica con-

sfătuirilor metodice să cuprindă mai puține probleme, pentru a se crea posibilitatea aprofundării celor discutate. De altfel, pentru consfătuirea metodică din luna noiembrie s-a prevăzut dezbaterile unei singure probleme — și anume „Colaborarea conducerii școlii cu organizația U.T.M. în lupta pentru lichidarea mediocrității și pentru evitarea supraîncălzirii elevilor”.

Pentru consfătuirile viitoare sînt prevăzute și alte teme interesante, printre care cităm: „Preocuparea directorului pentru perfecționarea muncii dirigîntilor”, „Cum îndrumă directorul școlii educația elevilor prin muncă în cadrul lucrărilor practice”, „Organizarea și îndrumarea activității obștești a cadrelor didactice”.

Merită să fie luată în seamă propunerea făcută de unii directori ca secția de învățămînt să adune referatele prezentate la consfătuiri și să alcătuiască o colecție care să fie pusă la dispoziția școlilor, pentru a constitui un îndreptar în munca lor.

FRANCISC URMENYI
Inspector general
în Ministerul Învățămîntului

Să vorbim corect copiilor

Am fost de curînd în regiunea Maramureș, unde am asistat la o serie de activități desfășurate în grădinițele de copii. Mi-am putut da seama, cu acest prilej, că numeroase educatoare — ca Silvia Ghiță, Emilia Muresan și E. Andrei din orașul Satu-Mare, Lucia Rogoian, Emilia Moldovan și E. Covaci din orașul Baia-Mare etc. — se pregătesc temeinic pentru munca pe care o desfășoară. Ele acordă multă atenție îndeosebi dezvoltării vorbirii copiilor. Ca urmare aceștia au dobîndit bune deprinderi de vorbire, se exprimă corect, nu fac greșeli.

Sînt însă și educatoare care nu acordă suficientă grijă dezvoltării vorbirii copiilor, ba chiar mai mult, se exprimă ele însele neglijent în fața acestora, oferindu-le un exemplu necorespunzător. De pildă, educatoarea Maria Ciocară, de la grădinița de copii nr. 9 din orașul Satu-Mare, a folosit la o activitate de observare cu tema „Aprozarul. Fructele de toamnă” — care trebuia să-i ajute pe copii să recunoască și să denumească câteva fructe de toamnă și să se familiarizeze cu procesul de vinzare-cumpărare — un tablou în care nu existau nici un fruct, nici un vînzător și nici un cumpărător, „Aprozarul” fiind reprezentat doar printr-o vitrină unde se vedeau câteva legume. După ce copiii au denumit pe baza cunoștințelor proprii unele fructe de toamnă (mere, pere, struguri, nucii), educatoarea a încercat să le facă cunoscut prin povestire procesul de vinzare-cumpărare. Ea a folosit cu acest prilej un lim-

muna instructiv-educativă. La aceeași grădiniță lucrează educatoarea Florica Micu. Aceasta își pregătește cu grijă materialul didactic necesar pentru fiecare activitate cu copiii, însă nu acordă grija necesară propriei sale exprimări. Desfășurînd cu grupa copiilor mici o activitate de observare cu tema „Guluița și nucă”, de exemplu, tov. Micu nu s-a preocupat să le vorbească corect, ci a folosit expresii neadmise de limba literară.

Întîlnim uneori neglijențe de limbaj și la activități socotite „model”. De exemplu, la o activitate cu copiii organizată în cadrul unei ședințe a cercului pedagogic la grădinița din comuna Păulești, raionul Satu Mare, educatoarea L. Sulea a folosit o exprimare necorespunzătoare și în același timp pretențioasă, întrucît cuprindea termeni care nu puteau fi înțeleși de copii. Și la alte educatoare se constată uneori tendința de a folosi termeni care nu sînt în seama de particularitățile de vîrstă ale copiilor, de posibilitățile de înțelegere ale acestora. Așa procedează, de exemplu, educatoarea grupei mici de la grădinița nr. 10 din Baia Mare, care folosește în discuțiile cu copiii termeni ca a hașura.

Avînd în vedere sarcinile care le revin în pregătirea copiilor pentru școală, educatoarele au datoria să acorde mai multă grijă dezvoltării vorbirii corecte și expresive a acestora.

GEORGETA GAFTON
TABACU
Inspector general

În cadrul lucrărilor practice de agricultură elevii Școlii de 8 ani din comuna Dărăști prepară și material didactic

Un plan de muncă eficient

Planul general al unei școli este eficient și contribuie la ridicarea muncii pe o treaptă superioară atunci cînd cuprinde sarcini concrete, prin realizarea cărora se înlătură lipsurile și greutățile întîmpinate în trecut în activitatea școlii.

Să vedem în ce măsură planul general al Școlii de 8 ani nr. 119 din Capitală răspunde acestor cerințe, în ce măsură va asigura el deci o desfășurare rodnică a activității cadrelor didactice? O scurtă trecere în revistă a problemelor din plan ne dă un răspuns edificator la această întrebare.

Cadrele didactice ale școlii și-au propus ca în anul școlar în curs să se preocupe îndeosebi de perfecționarea propriei lor pregătiri pedagogice. Unul dintre mijloacele pe care le vor folosi în acest scop îl constituie munca metodică. După cum rezultă din plan în cadrul comisiilor metodice se vor dezbate probleme privind cunoașterea elevilor, formele colaborării dirigintului cu organizația de pionieri, conținutul orei de dirigenție, dezvoltarea dragostei de muncă, metodică popularizării marilor realizări ale regimului democrat-popular prin lecții, ore de dirigenție, drumeție, vizite și excursii etc. În scopul extinderii metodelor folosite de cei mai buni profesori din școală planul prevede organizarea unor lecții deschise la fizică, chimie, matematică, limba română, istorie, geografie etc.

În plan sînt cuprinse de asemenea prevederi pentru folosirea în cadrul lecțiilor a materialelor culese cu prilejul excursiilor organizate de școală. Astfel, la lecțiile de geografie, fizică și chimie se vor folosi fotografiile și celelalte materiale culese de elevi în excursiile pe care le-au făcut la Complexul industrial Onești-Borzești, la hidrocentrala „V. I. Lenin” din Bicaz, la Petroșani și Petrița, la Fabrica de sticlă de la Turda, la Mina de aur din Roșia Montană, la peștera Scărișoara, în Podișul Transilvaniei și în Mun-

ții Apuseni, la întreprinderea „Rulmentul” din Brașov etc. La lecțiile de științe naturale se vor folosi materialele obținute cu prilejul vizitării Grădini botanice din Cluj, a parcului botanic din Simeria și a grădini „Dumbrava” din Sibiu, iar la lecțiile de istorie și literatură materialele culese cu prilejul vizitării Castelului de la Hunedoara, a ruinelor cetății de la Sarmisegetuza, a muzeului de la Golești, a muzeului „Bruken-tal” din Sibiu, a monumentelor istorice de la Curtea de Argeș, de la Alba Iulia etc. Aceluiași scop al legării învățămîntului de viață îi este subordonată prevederea din plan care cere organizarea unor lecții la Centrul de documentare tehnică. Aici se vor preda capitolele „Mecanica” și „Mașini termice” (clasa a VI-a) și „Electricitatea” (clasa a VII-a). Totodată planul prevede pentru fiecare clasă cite o excursie de o zi pe trimestru și excursii mai lungi cu elevii din clasele IV-VII în timpul vacanțelor.

Pentru îmbunătățirea muncii educative s-a prevăzut ca discuțiile din orele de dirigenție să se refere îndeosebi la aspecte concrete din viața claselor, pentru a se ajunge astfel la soluționarea imediată a problemelor ridicate de munca și atitudinea elevilor, de comportarea lor.

De asemenea, planul prevede activizarea comitetelor de părinți. În cadrul lectoratului pentru părinți vor fi dezbătute teme referitoare la autoritatea părinților, la organizarea timpului liber al copiilor etc. În consiliul pedagogic se va discuta cum sprijină școala pe părinți pentru ca aceștia să respecte unitatea de cerințe a regimului școlar.

Întreg colectivul școlii se preocupă acum cu perseverență de realizarea planului de muncă. Faptul că acesta indică mijloace concrete de înlăturare a obiectivelor propuse este o garanție că activitatea școlii este îndreptată pe un făgaș bun.

I. LUPU

La cercul pedagogic al profesorilor de istorie

Zilele trecute, în raionul Telegaen au avut loc ședințe ale cercurilor pedagogice, în cadrul cărora a fost discutată în perspectivă munca ce se va desfășura în cursul anului școlar.

Bunăoară, membrii cercului de istorie și-au propus să se ocupe în mod special de aprofundarea unor probleme social-economice din trecutul istoric al regiunii Ploiești, în vederea folosirii cit mai multor elemente de istorie locală în predarea lecțiilor. În legătură cu aceasta se va prezenta referatul „Aspecte ale vieții social-economice a văii Telegaenului în secolul al XVII-

S-a prevăzut de asemenea organizarea unor lecții deschise, urmate de referate. De exemplu, după lecția deschisă cu tema „Anglia și Franța între 1815—1848”, ținută la clasa a X-a, va fi expus referatul „Marx și Engels despre mișcarea chartistă”.

În cadrul cercului se vor prezenta și informări despre ultimele noutăți istorice și arheologice. De pildă, informarea intitulată „Ce e nou în domeniul arheologiei” va trece în revistă ultimele cercetări arheologice de pe cuprinsul patriei noastre.

Prof. ALEXANDRU BARBU

Documentele școlare

Matricolele

Practici și inițiative bune...

Matricola școlară — iată singurul document din școală care după ani și ani poate să dea informații necesare în legătură cu studiile pe care le-a făcut un fost elev al școlii, pe baza căruia să se poată completa duplicata în cazul pierderilor de acte, care să ateste de la caz la caz situația școlară a cetățenilor.

A avea registre matricole pentru toți anii și pentru toate clasele, a le completa la timp și corect, a opera în ele toate schimbările care au intervenit în situația unor elevi și a le semna sînt obligații elementare ale secretarului școlii, dar mai ales ale directorului, conducătorul unic al școlii.

Pornind de la necesitatea tinerii în deplină ordine a matricolelor școlare și pentru a-i ajuta pe directorii în această privință, Secția de învățămînt a regiunii Banat a organizat — înții la regiune, cu șefii secțiilor de învățămînt raionale și orașenești și cu directorii și secretarii școlilor medii, apoi la raioane și orașe, cu directorii și secretarii școlilor de 8 ani — ședințe de lucru în care s-au dat indicații prețioase în legătură cu folosirea și păstrarea matricolelor. Și în regiunea Brașov, organele de învățămînt manifestă grijă pentru orientarea școlilor în această direcție, dîndu-le îndrumări concrete cu prilejul inspecțiilor pe care le fac în școli.

Acolo unde directorii școlilor au pus în aplicare îndrumările date de secțiile de învățămînt, rezultatele n-au întîrziat să se arate.

La Școala medie nr. 3 din Arad (director tov. Iosif Rehon) de exemplu, în mai puțin de un minut secretara poate să-ți pună la dispoziție orice matricolă școlară. Fiecare toaie a matricolei este completată la zi, corectată și semnată de director și secretară.

— De ce sînt corecturi cu roșu în matricolă, tovarășă secretară?

— Vedefi, înainte de a semna foile matricole, tovarășul director a dispus să se mai facă un control, cu care ocazie s-au descoperit greșelile pe care le observați. Ele s-au corectat conform indica-

țiilor pe care le conține matricola, la începutul ei.

— Cum reușiți să completați matricola la timp? Aveți doar foarte mulți elevi în școală...

— La noi s-a stabilit un obicei: fiecare diriginte, la sfîrșitul anului, după ce își încheie activitatea, îmi dictează din catalog notele elevilor, și eu le trec în matricolă. Așa se evită și greșelile.

— Cum reușiți să găsiți atît de repede matricolele dorite?

— Fiecare volum este numerotat. Eu am un catalog în care se indică numărul volumului, clasele de elevi pe care le conține acesta și anul școlar în care au funcționat clasele. Volumele sînt păstrate toate în același dulap, în ordinea numerelor lor. În felul acesta nu trebuie să căutăm mult

pentru găsirea matricolelor atunci cînd diferiți petiționari, foști elevi ai școlii, doresc să le eliberăm acte despre studiile făcute la noi.

Bună practică! Matricolele se pot completa la timp, cu ușurință, se evită și multiple greșeli care se fac în alte școli la transcrierea notelor și se poate afla foarte repede situația fiecărui elev.

La Școala medie nr. 2 din Arad (directoare tov. Marina Podea) și la Școala de 8 ani nr. 1 din același oraș (director tov. Ion Hențiu), lucrurile se prezintă aproape la fel. Se vede că secția de învățămînt a orașului Arad n-a scăpat din preocuparea sa această sarcină.

— Și la școlile din Gottlob (director tov. Petre Lungu) și din Tomnatic (director tov. Vasile Plăcintaru), din raionul Sînnicolaul Mare, matricolele se pot afla repede, sînt completate la zi, semnate de directori și secretari, păstrate în condiții bune.

...și neglijențe grave

În același raion însă, la Școala de 8 ani din Lovrin (director tov. Nicolae Burelă), e nevoie de multă vreme pînă să se găsească vreo matricolă. Secretara le-a completat, dar directorul n-a găsit timp, pînă în luna octombrie, să le verifice și să le semneze. De cîteva zile școala are o nouă secretară; cealaltă a plecat fără să predea arhiva pe care o avea în primire. Cine răspunde de actele care nu se găsesc?

Directorul școlii nu e nou în funcția pe care o ocupă, o îndeplinește de mai bine de trei ani. Era timpul să știe că, atunci cînd cineva pleacă dintr-o muncă, trebuie să predea toate documentele pe care le-a avut în păstrare și să încheie un proces-verbal asupra lor. La rîndul ei, secția de învățămînt a raionului trebuie să vegheze ca indicațiile pe care le-a dat să fie îndeplinite peste tot, în fiecare școală.

La Școala de 8 ani din Chilia (director tov. Nicolae Ionescu), matricolele pentru anul școlar 1961—1962 nu erau completate la

începutul lunii octombrie decît pentru clasa a VII-a. Mai mult: matricolele pentru anul școlar 1960—1961, completate de către secretar, nu erau încă verificate și semnate de către director. Motivarea că secretarul școlii „a fost foarte ocupat”, nu poate fi luată în seamă. Mai de grabă de neglijență sau lipsă de răspundere poate fi vorba în acest caz.

Ce au făcut inspectorii școlari de la regiunea Dobrogea și cei de la raionul Tulcea cînd au trecut prin această școală? Este și aici un semn de întrebare.

Nici un cetățean nu iartă și nu trece ușor cu vederea neglijențele altora, atunci cînd este pus în situația de a umbla zile întregi pînă să obțină actele de școlaritate la care are dreptul pe baza studiilor făcute. Iată de ce completarea la timp și păstrarea cu grijă a matricolelor școlare trebuie să fie o preocupare permanentă a conducătorilor de școli, ca și a organelor care-i îndrumă și-i controlează.

I. GH. B.

Catalogul reprezintă o adevărată cronică a muncii elevilor și, prin rezultatele dobîndite de aceștia, chiar și a muncii profesorilor. Cîte concluzii interesante nu se pot desprinde din cercetarea catalogului! Ele vorbesc și despre sîrșința elevilor dar și despre stîlul de muncă al cadrelor didactice, despre metodele folosite de ele și despre roadele obținute.

Iată, de pildă: catalogul unei clase de la Școala medie din Bocsa, raionul Reșița, arată că la geografie și limba romînă, de-a lungul unui întreg trimestru au fost ascultați doar cîțiva elevi, în timp ce într-una din ultimele ore ale trimestrului s-au dat note la 18 și respectiv 20 de elevi. Acest stil de muncă, relevat de catalog, a avut desigur repercusiuni serioase asupra însușirii sistematice a cunoștințelor de către elevi. Cercetînd catalogul, organele de învățămînt și-au putut da seama de cauzele lipsurilor înregistrate în clasa respectivă la geografie și limba romînă și au fost în măsură să dea îndrumările necesare pentru evitarea unor asemenea lipsuri în viitor.

Cele mai multe cadre didactice dau atenția convenită folosirii și păstrării catalogului în condiții bune. Există însă și profesori care nu notează aici, cu regularitate, frecvența și notele elevilor, care nu au grijă ca în catalog să nu fie ștersă rîri, pete, file rupte. Desigur, asemenea lipsuri nu pot fi tolerate. Toate cadrele didactice au datoria să minuiască cu cea mai mare grijă catalogul.

Uneori, din cauze de neînțeles, școlile sînt nevoite să folosească în loc de cataloage documente

improvizate din foi de cître dirigintele clasei. Iată ce ne scrie în această privință un corespondent din regiunea Banat: „Elevii Școlii de 8 ani din comuna Varias, raionul Sînnicolaul Mare, frecventează cursurile cu regularitate și sînt bucuroși că și în acest an școlar, ca și în anii trecuți au primit manuale școlare în mod gratuit și la timp, putînd să-și pregătească lecțiile temeinic chiar din primele zile de școală”. Dar, dacă elevii și cadrele didactice se bucură din plin de acest fapt ca și de faptul că școala lor este proasbăt reamenaiată, au fost mult stînjeșiți în muncă datorită faptului că timp de o lună și jumătate n-au avut la dispoziție cataloage.

— De ce nu sînt cataloage? Această întrebare au pus-o elevii cadrelor didactice cadrele didactice secției de învățămînt raionale iar aceasta secției de învățămînt regionale care răspundea pe bună dreptate, că deși a solicitat Tipografia învățămîntului de renumărate ori, cataloage pentru clasele V-VII-XI cu peste 36 elevi, nu le-a primit la timp.

În prezent, în raionul Sînnicolaul Mare mai sînt încă 15 școli care încă nu au primit cataloage

Intrucît acest an școlar nu este primul cînd școlile din raionul Sînnicolaul Mare au rămas fără cataloage cu toate că acestea au fost cerute la forurile în drept de renumărate ori, cadrele care lucrează aici ar dori să știe dacă vor fi șilite să continue a folosi cafețele improvizate de dirigintii sau vor primi cataloagele necesare?

Atît cadrele didactice și directorii se școli, cît și organele învățămîntului au datoria să acorde toată atenția cataloagelor, documente importante ale muncii din școală.

R. C.

Procesele-verbale de inspecție

Condica de procese-verbale de inspecție este și ea un document de mare importanță pentru școală. Aici sînt consemnate nu numai constatările privind desfășurarea muncii din școală, ci și îndrumări pentru înlăturarea unor neajunsuri ale acesteia, pentru ridicarea nivelului predării și al activității educative. Dacă ținem seama că asemenea îndrumări izvorăsc dintr-o analiză minuțioasă, făcută pe baza cunoașterii condițiilor concrete în care se desfășoară munca școlii, este ușor de apreciat importanța consemnărilor făcute în procesul-verbal de inspecție. Acesta cuprinde nu indicații generale de pedagogie și metodică, ci îndrumări precise, de o utilitate imediată. De aceea în majoritatea școlilor se acordă o mare atenție proceselor-verbale de inspecție.

Despre permanentul ajutor pe care aceste documente îl oferă cadrelor didactice ne scria zilele trecute un tînăr profesor, numit recent la o școală din orașul Arad. „Am învățat mult studiind procesele-verbale de inspecție întocmite în ultimii ani — spune în scrisoarea sa corespondentul nostru. Aici am găsit multe îndrumări prețioase privind caracterul științific și nivelul ideologic al lecțiilor, ca și problemele de metodică. Condica de procese-verbale condensează o experiență interesantă și valoroasă, de studierea căreia nu se poate lipsi nici un tînăr cadru didactic dacă este într-adevăr pasionat pentru meseria sa” — își încheie scrisoarea profesorul din Arad.

Și în multe alte școli s-a înțeles în mod just importanța proceselor-verbale de inspecție. La școlile medii din orașul Galați, după ședințele de analiză ținute în urma inspecțiilor efectuate de organele de îndrumare și control se discută, pe baza observațiilor inserate în procesele-verbale, asupra mijloacelor ce se cer folosite în

vederea înlăturării unor deficiențe semnalate de acestea. Astfel, în urma unui control din care a rezultat că există lipsuri în folosirea materialului didactic la lecțiile de științe naturale, s-a alcătuit o culegere de articole din presa pedagogică care dezbăteau pe larg această problemă. Asemenea exemple se pot întîlni în multe alte școli.

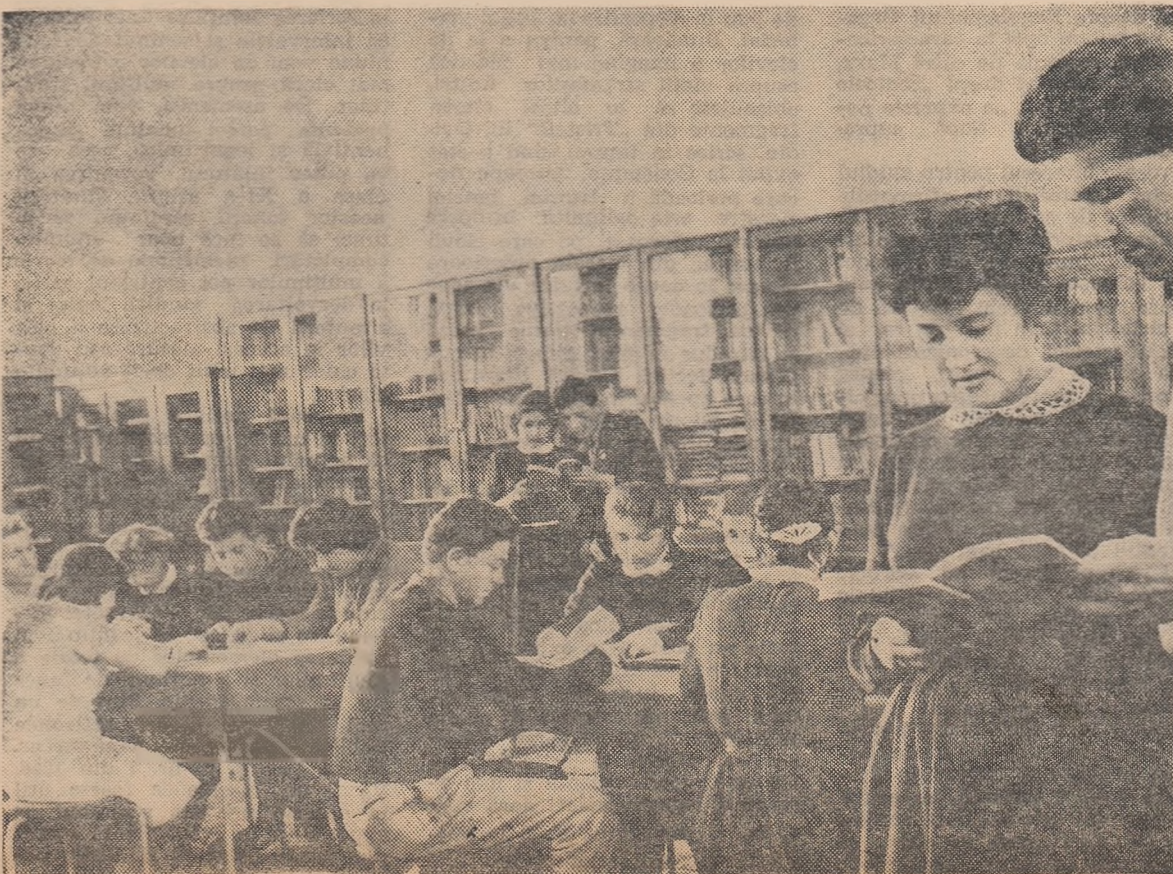
Redacția a primit însă informații care atestă că există și altfel de situații. Uneori condica de procese-verbale este considerată un document „tabu”, care stă incuiat într-un sertar al biroului directorului. Bineînțeles că nimeni nu îndrăznește să solicite incuviințarea de a studia acest document „ultrasecret”, mai ales atunci cînd el cuprinde unele observații cu privire la munca prezentă sau anterioară a directorului. Așa se face că indicații prețioase privind activitatea didactică și metodică rămîn nevalorificate.

Despre o situație de-a dreptul ciudată privind atitudinea față de condica de procese-verbale am fost informați nu de mult de un corespondent al gazetei din regiunea Bacău. Cazul s-a petrecut la o școală de 4 ani din raionul Tg. Ocna. Directoarea acestei școli tov. M. Tătaru, și-a permis să distrugă condica de procese-verbale de inspecție pentru că unul din acestea arăta lipsurile muncii ei.

Evident, asemenea atitudine oglindește o gravă abatere disciplinară, care este pedepsită pe linie administrativă.

Se cuvine, credem, ca în toate școlile noastre să se manifeste grijă față de păstrarea documentelor privind inspecțiile școlare, pentru valorificarea experienței bune pe care o consemnează acestea, pentru traducerea în viață a îndrumărilor și sarcinilor trasate.

CONST. BĂDOI

În biblioteca Grupului școlar minier din Baia Mare. Cărțile preferate? Tehnice.

Studiul limbii romine în școală

Lecții de gramatică

Stimulați de interesul tot mai mare ce se acordă studiului limbii literare în școală, numeroși profesori de limba romină depun eforturi sporite în predarea gramaticii, disciplină pe cit de importantă pe atât de complexă, al cărei studiu urmărește înarmarea elevilor cu cunoașterea legilor ce reglementează funcția esențială a limbii — aceea de comunicare — ca și funcția de formare a gândurilor, a deprinderilor de a judeca — căci expresia lingvistică este modul de organizare a unui conținut.

Asistând la câteva lecții de gramatică am constatat intervenția activă a profesorilor, complementară, în chip natural, setei de cunoaștere a elevilor în condițiile incontestabile ale progresului cultural din zilele noastre.

Pornind de la această constatare se cuvine relevată, de pildă, activitatea desfășurată de tov. M. Cristofor, profesora la Școala de 8 ani nr. 19 din București. La o lecție de verificare a cunoștințelor gramaticale și a deprinderilor ortografice ale elevilor din clasa a V-a, lecție care avea ca subiect elementele de flexiune a substantivului, cu accentuare deosebită asupra cazului substantivului și a declinării articulate și nearticulate, profesora l-a condus pe elevi, prin întrebări clare, concise, la sesizarea a ceea ce este esențial pentru a stabili raportul dintre conținutul gândirii și forma pe care o ia aceasta în exprimare. Lecția s-a desfășurat pe baza analizei unui text literar bine ales și a alcătuirii unei scheme la tablă. Grijă profesorei nu s-a limitat doar la identificarea părților de vorbire din text și la consemnarea caracteristicilor gramaticale ale acestora. Elevii au fost provocați să dea exemple similare, de obicei în contexte care să-i deprindă cu însușirea normelor limbii literare chiar și sub aspect stilistic. De exemplu, a fost caracterizată ca neliterară și neadmisă de profesora propoziția: „Un oraș este mare” formulată de un elev, deși corectă din punct de vedere gramatical. În schimb, s-a relevat că propoziția „Un nou oraș a apărut pe harta țării” reflectă într-un mod adecvat realitățile zilelor noastre, într-o formă literară de exprimare.

Am asistat și la o altă lecție de verificare, de data aceasta cu tema „Articolul”, ținută de prof. Ortansa Bărbulescu, la clasa a VII-a a Școlii medii „Matei Basarab”. Am văzut și aici dorința activă a profesorei de a da elevilor o pregătire corespunzătoare, de a le forma deprinderea de a judeca. A socotit (și bine a făcut) că o lecție de gramatică este, prin esența ei, un dialog, și că alte metode și procedee i-ar slăbi eficacitatea. Cu toate acestea, lecția nu și-a atins scopul decât într-o mică măsură, deoarece profesora n-a putut soluționa în unele cazuri anumite confuzii, n-a folosit procedeele cele mai adecvate în utilizarea întrebărilor, în stabilirea schemelor, a paradigmatelor etc. Fără îndoială că cele mai multe confuzii s-au datorat insuficienței sale pregătiri de specialitate. Confuzia unui elev se lămurește, nu se desființează prin autoritatea catedrei.

Astfel, era mai bine dacă, în locul repetării mecanice de către elevi a formelor articolului (-l, -lui, -lor etc.), s-ar fi utilizat analiza morfemelor: N. Ac. cal, un cal, calul; G. D. — unui cal, calului (numai două forme) etc. În felul acesta s-ar fi pus în evidență valoarea determinantă a articolului și, mai ales, funcția lui de morfem al genitiv-dativului (anticipăm aici o completare la articolul prof. L. Șandru Drăgoi din numărul precedent). Atunci nu ar mai fi avut loc confuzia din clasă, unde, la un moment dat, elevii vedeau în **voinicul** articolul **-ul** (!) Aici ar fi fost cazul să se arate cum se alipește articolul enclitic la sub-

stantivele masculine și neutre terminate în **-u** și **-e** și la pluralul tuturor genurilor: **cuseru-l, frale-le, pronume-le, elevi-i, case-le** etc., 2) cu ajutorul lui **-u**, pentru substantivele masculine și neutre terminate în **-i** semivocalic, consoană și consoană muțată **tei-u-l, scaun-u-l, ochi-u-l** și feminine terminate în **-ea, a** și **-i**: **stea-u-a, saca-u-a, zi-u-a**; 3) prin substituția desinenței la femininele în **-ă**: **masă-masa, sau** în **-c**: **femeie-femeia** etc.

Tot astfel, s-ar fi evitat afirmația eronată referitoare la numele propriu **Greuceanu** (textul din manual, p. 223) pe care elevii (și profesora) l-au considerat nearticulat, cită vreme se știe că articolul **-l** a dispărut la numele proprii de persoane terminate în **-u**, fără a se considera că sint nearticulate (de altfel, în același text apărea articulat la cazul oblic (**Greuceanului**). Rolul articolului a fost preluat de vocala **-u**, așa cum se întâmplă în rostirea neliterară, în limba vorbită, nu și scrisă, chiar cu numele comune: **omu-omul, elevu-elevul**, după cum la substantivele cu forma nearticulată în **-u**, rostirea articulat-nearticulat nu se deosebește: **codru — codru** (= **codrul**).

Nedumerire a stîrnit și caracterul de articulat sau nearticulat al substantivului **năzuințe** din același text: „Clipa aceea mi s-a părut ca o întruchipare măreață, cutremurătoare, a acestei **năzuințe**”. Un elev fruntaș, în opoziție cu profesora (și cu clasa) a susținut că este articulat, fiind vorba de topică, fiindcă sintagma este echivalentă cu a **năzuinței acesteia**. Substantivul fiind determinat, trebuia să se analizeze construcția și nu să se infirme, neîntemeiat, opinia bună a elevului.

Nu-i mai puțin adevărat că o parte din greșeli și confuzii se datoresc manualului. Se știe că nu se încadrează în sistemul de articulare întrebuintarea articolului pe lângă pronume. Articolul este, în primul rînd, o marcă a substantivului. Cu toate acestea, în manual se dau exemple numai cu pronume posesive (cf. p. 222: „Florile acestea sînt **ale mele**”, „Puiul acesta este **al**

tău”. Și unde mai pui că, dacă lui **ale (al)** i s-ar da interpretarea strict gramaticală, rezultatul ar fi că ne găsim în nominativ cu un nume predicativ: „Florile acestea sînt **florile mele**”. Oare nu era mai bine să se folosească un genitiv nominal? De exemplu: „Înțeleptele sfaturi **ale părintelui său**”, „Formele flexionare **ale articolului sint...**”, „Un rezultat **al problemei** a fost bun” etc. Aceasta este doar una din multiplele greșeli care se întînesc în manual la acest capitol.

Am asistat la o lecție ținută de un student practicant de la Facultatea de filologie, la Școala medie nr. 12, tot la clasa a VII-a. Manualul l-a pus în încercătură, de data aceasta, la adjectiv. Tipurile de adjective discutate nu concordă cu exercițiile imediat următoare. Astfel, exercițiul aplicativ de la p. 231 cuprinde, într-o singură frază, două construcții perifrastice care sînt, de fapt, două locuțiuni adjectivale. Iată textul (din Creangă — Dănilă Prepeleac): „Nevasta acestui sărac era muncitoare și **bună la inimă** (s.n.) iar a celui bogat era **pestriță la mațe** (s.n.) și foarte **zgîrcită**”. Cele două sintagme au născut multe discuții printre elevi. Pentru unii, **bună și pestriță** erau adjective (iar la **inimă și la mațe**, complemente). Pentru alții, **bună la inimă** era tot un adjectiv, însemnînd „milostivă, bună”, după cum **pestriță la mațe = rea la inimă, foarte zgîrcită**. De observat că și gradul de comparație diferă. Adevărul este că avem de a face cu **locuțiuni adjectivale**, noțiune care nu se dă în manual, fiindcă nu se analizează categoria gramaticală a locuțiunilor adjectivale. Ce trebuie să facă atunci profesorul, din moment ce autorii manualului îl pun în fața unor asemenea exemple?

Și acestea nu sînt singurele observații pe marginea manualelor. Vom reveni asupra lor într-unul din numerele următoare.

Lector univ.
GH. POALELUNGI
Facultatea de filologie
a Universității București

Materiale ajutătoare în predarea istoriei patriei

Experiența predării istoriei patriei a arătat că, în vederea ridicării nivelului științific al prezentării fenomenelor studiate, pentru a ușura înțelegerea lor ca și pentru a da lecțiilor un caracter mai atractiv, este indicată folosirea definițiilor și aprecierilor cuprinse în lucrările clasiceilor cu privire la faptele istorice, părerile istoricilor cu renume, ca și literatura beletristică.

Bunăoară, cred că e bine ca, predînd tema „Formarea statului dac”, să cităm definiția dată de Lenin statului și aceasta încă de la începutul expunerii noastre. Elevii cunosc din studiul destrămării orînduirii comunei primitive, procesul de diferențiere socială și de apariție a statului. Definiția lui Lenin îi ajută să înțeleagă statul din orînduirea cu clase antagoniste ca mijloc de dominație a unei clase asupra alteia.

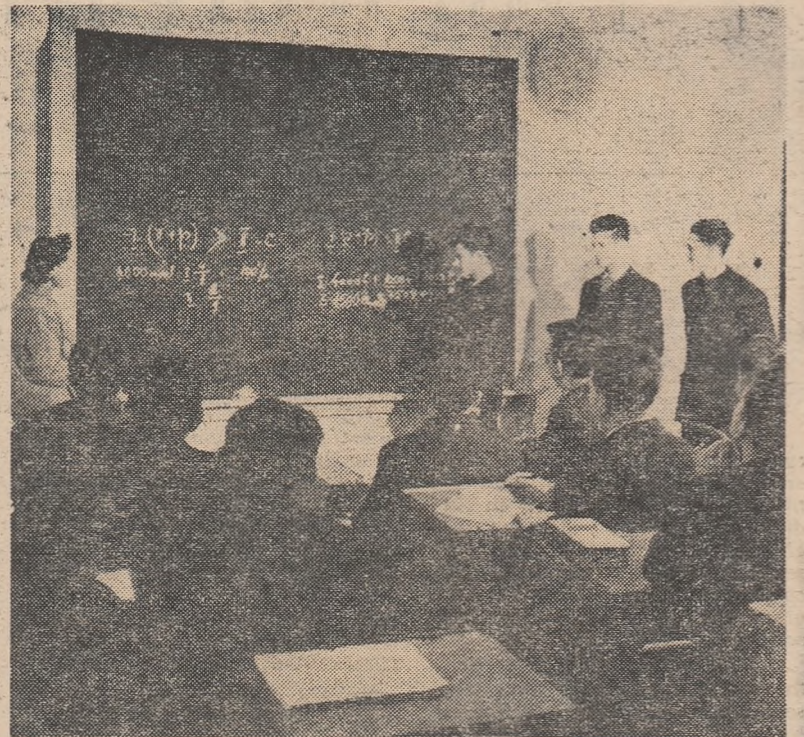
Pe elevi îi interesează mult ce au spus clasicii marxism-leninismului despre istoria patriei noastre. De aceea, cînd predau bătălia de la Vaslui (1475) sau războiul țărănesc din Transilvania de sub conducerea lui Gheorghe Doja (1514), citez spusele lui Marx sau Engels despre aceste evenimente. De obicei împărtășesc elevilor aceste aprecieri după ce arăt necesitatea luptei antiotomane și respectiv cauzele războiului țărănesc din Transilvania, fiindcă astfel elevii le pot înțe-

lînd despre Regulamentul Organic ne putem opri la caracterizarea dată acestuia de către Marx, care l-a apreciat drept „codicele muncii de clacă”, „o expresie pozitivă a goanei după supra-muncă”.

Trezesc interesul pentru studiul istoriei și referirile la afirmațiile istoricilor de seamă. De aceea în predarea istoriei patriei amintesc neapărat, bunăoară, de Herodot care vorbește pentru prima dată despre cei mai vechi locuitori de pe teritoriul țării noastre ca și de alți istorici, de cronicari etc.

La clasele mai mari recurg uneori și la reproducerea unor citate, ceea ce mărește interesul pentru studiul operelor originale. Folosind citatele (întotdeauna din ultima ediție), trebuie să ne ferim de formulări ca: „Marx, Engels sau Lenin spun despre evenimentul cutare... cam așa...” și apoi să reproducem cu vorbele noastre, din memorie, citatele respective. Prin precizia și conciziunea formulărilor, textele clasiceilor marxism-leninismului sînt de o deosebită valoare, așa încît trebuie reproduse exact.

Literatura poate îmbogăți și ea conținutul lecțiilor de istorie. Legarea adevărului istoric de literatură care îl reflectă, cu ajutorul imaginii artistice face studiul mai plăcut, îi ajută pe elevi să rețină cele învățate. Începînd de la marele poet anonim — poporul — continuînd cu clasicii și sfin-

Oră de economie politică la Complexul școlar din Birlad.

Elemente noi în studiul algebrei

Îmbunătățirea programelor de matematică se încadrează în acțiunea mai largă inițiată în ultima vreme în țara noastră în vederea modernizării predării matematicii în școala medie. „Remarcăm pe linia aceasta faptul că în programa de algebră pentru clasa a IX-a s-au introdus elemente privitoare la teoria mulțimilor și la noțiunea de funcție, prezentată ca o corespondență între elementele a două mulțimi.

Unii profesori consideră că aceste elemente depășesc posibilitățile de înțelegere ale elevilor din clasa a IX-a. În ceea ce mă privește, consider că această părere nu este justificată, că particularitățile de vîrstă ale elevilor de clasa a IX-a le permit să-și însușească noțiunile respective. Aceasta cu atât mai mult cu cît programa prevede numai noțiunile elementare și strict necesare din teoria mulțimilor, accesibile chiar unui elev din ultimele clase ale școlii de 8 ani.

De fapt, chiar atunci cînd intră în școala copiilor au o experien-

ță care îi ajută să-și însușească noțiunea fundamentală de mulțime, mai primitivă și mai elementară decît noțiunea de număr. Așa cum remarcă prof. univ. A. I. Markușevici într-un articol publicat în nr. 2 din 1962 al revistei „Matematika v škole”, ei înțeleg faptul că fiecare copil este un membru al unei familii anumite, că această familie intră în colectivul locatarilor unei case, că acest colectiv face parte, la rîndul lui, din populația unui cartier sau a unei localități. În acest exemplu este vorba tocmai de noțiunile fundamentale ale teoriei mulțimilor: mulțimi și elementele lor, apartenența lor, apartenența unui element la o mulțime anumită, faptul că o mulțime constituie o parte dintr-o altă mulțime.

Utilitatea introducerii elementelor de teoria mulțimilor și a noțiunilor de funcție este indiscutabilă. Datorită lor vom putea prezenta și noțiunile de șir și de limită a unui șir, existente în programa clasei a IX-a, sub o formă mai apropiată de conținutul lor actual. De asemenea, folosind limbajul pus la dispoziție de teoria mulțimilor putem ușura înțelegerea de către elevi a anumitor noțiuni mai dificile. De exemplu, în legătură cu paralelogramele și paralelogramele particulare ne putem referi la mulțimea paralelogramelor, mulțimea dreptunghiurilor, mulțimea romburilor, mulțimea pătratelor, arătînd și relația de incluziune dintre aceste noțiuni. Folosind la scrierea soluțiilor unei inecuații intervalele și semnul de reuniune vom da elevilor o imagine mai clară asupra mulțimii soluțiilor. De asemenea, vom putea prezenta corect funcțiile exponențială și logaritmică, ceea ce va putea înălțura revenirea în clasa a XI-a asupra studierii acestor funcții, rămînînd ca atunci să se facă doar anumite completări. Elementele de teorie a mulțimilor pot contribui astfel la dezvoltarea gândirii logice și a puterii de abstractizare a elevilor în aceeași măsură sau poate chiar mai mult decît noțiunile clasice.

Provoacă desigur unele greutăți în munca profesorului faptul că actualul manual de algebră pentru clasa a IX-a este conceput după vechea programă, din care lipsesc noțiunile mai sus amintite. Credem că această dificultate ar putea fi înlăturată prin folosirea materialelor apărute în seria „A” a „Gazetei matematice și fizice” în legătură cu predarea elementelor de teorie a mulțimilor și a noțiunii de funcție în școala medie. Sînt de un real folos, de pildă, articolele publicate pe această temă în nr. 12 din 1958 și în nr. 1 din 1959. Va fi de asemenea foarte util în această privință schimbul de experiență în comisiile metodice din școală ca și în cercurile pedagogice.

Desigur, nu este indicat să abuzăm nici în folosirea citatelor și a amănuntelor din literatura de specialitate și nici în folosirea literaturii beletristice. Lecția de istorie nu poate fi o expunere în care am pus cap la cap fragmente din lucrările istoricilor, după cum nu este cazul să fie transformată într-o lecție de literatură. Dar orice lecție de istorie va fi mai eficientă și mai atractivă pentru școlari dacă vom apela în realizarea ei și la mijloace de genul celor arătate mai sus.

Prof. I. PENTEȘ

Prof. TRAIAN COHALI

Utilaje moderne — chiar din atelierul-școală

Intr-una din recentele ședințe ale comisiei profesoriilor de cultură tehnică și a maistrilor-instructori din școala noastră s-au discutat problemele îmbunătățirii procesului instructiv-educativ. În discuțiile purtate comuniștii au subliniat locul deosebit de important al instruirii practice pentru pregătirea viitoarelor cadre de construcții calificați. Ei au scos în relief necesitatea însușirii temeinice de către elevi a deprinderilor practice de mînuire a sculelor și dispozitivelor celor mai perfecționate, de executare a operațiilor specifice meseriilor pe care și le însușesc, ca și necesitatea utilizării tehnologiilor celor mai moderne. Aceasta, au arătat vorbitorii, presupune înzestrarea tuturor atelierelor cu un bogat sortiment de scule și aparate noi, realizate după concepțiile cele mai înaintate.

Îndreptîndu-mă a doua zi, după această ședință spre școală, l-am ajuns din urmă, aproape de poartă, pe maistrul-instructor Dunai, care mi-a stîrnit curiozitatea datorită unei truse metalice pe care o purta cu el. Am intrat împreună pe poarta școlii, îndreptîndu-ne spre atelierul de instalații tehnico-sanitare. Ceilalți maistri-instructori de la clasele de instalații, cărora trusa maistrului Dunai le trezise de asemenea curiozitatea, s-au strîns în jurul nostru. Cu gesturi lente, tovarășul Dunai scoase la iveală din trusă o adevărată realizare tehnică: un pistol de împușcat dibluri în pereți, care permite introducerea micii mecanizări în construcții ușurînd munca instala-

torilor, reducînd timpul de execuție și risipa de materiale.

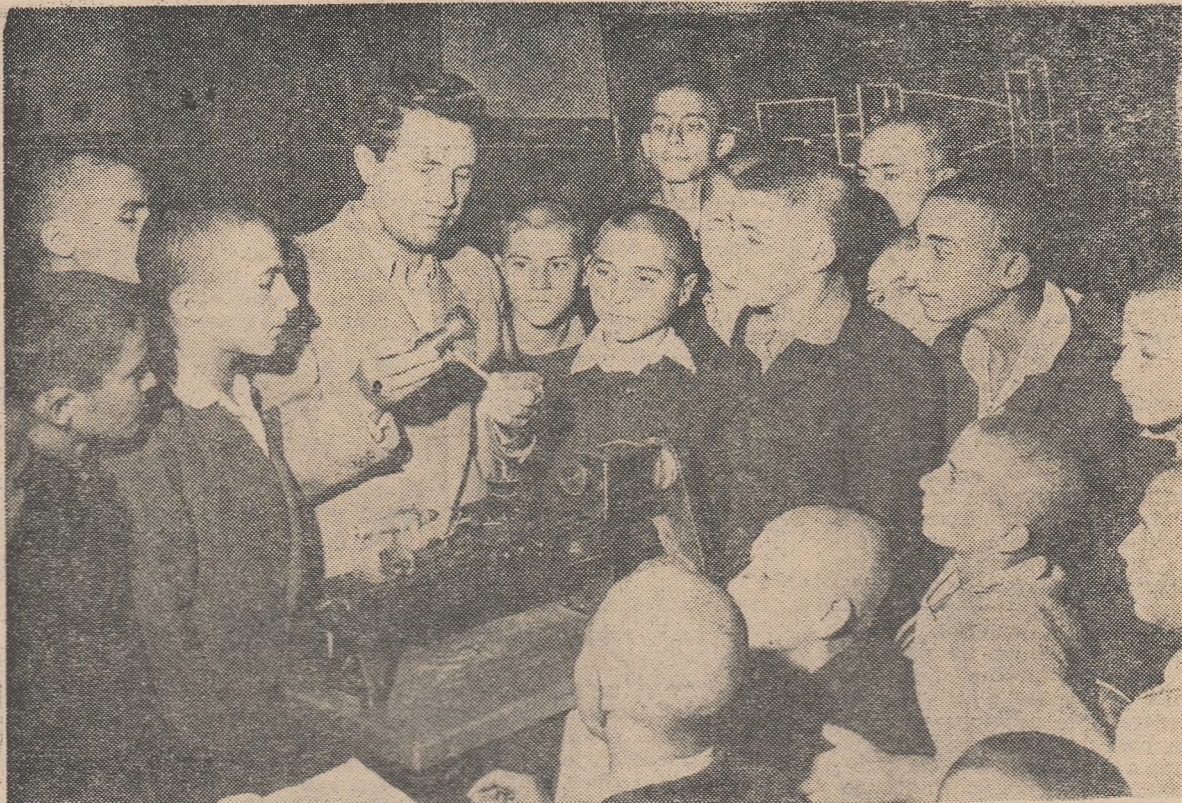
— Mai avem și alte surprize, ne-au atras atenția maistrii Lauf și Schorle. Ei ne-au arătat că au pregătit pentru lecții și activități practice truse pentru sudura electrică și autogenă, care cuprind un aparat inductor pentru măsurarea rezistenței instalațiilor electrice, o lampă de benzină, o mașină de găurit cu mandrină, un ciocan de lipit electric, diferite tipuri de clești pentru tăiat șpiuri, pentru desizolat, burghiuri de perete și beton etc. De asemenea, s-au procurat un ansamblu complet de becuri pentru sudura autogenă, diferite tipuri de pile, o serie de materiale pentru protecția muncii — mască și ochelari pentru sudură, șorț și mănuși de piele etc.

Toate acestea au fost obținute de maistrii-instructori de la întreprinderea de utilaj nr. 7 a Trustului regional de construcții și reprezintă rodul preocupării lor de a îmbunătăți instruirea ucenicilor, rodul colaborării strînse cu întreprinderea.

— Sintem de-abia la început — spune maistrul-instructor Gal.

Da, într-adevăr, acesta este doar un început bun pe drumul introducerii în instruirea ucenicilor a procedeelelor tehnice celor mai moderne. Pe acest drum maistrii-instructori ai școlii, mobilizați de organizația de partid, pășesc cu tot mai multă hotărîre.

IULIAN GERO
director adjunct al Școlii
profesionale de construcții
din Timișoara

Profesorul de matematică explică probleme de trigonometrie ucenicilor s'ringari din anul I al Școlii profesionale „Electroaparataj” din București

Activitatea comisiilor pentru disciplinele de specialitate

Comisiile de cultură tehnică din școlile profesionale și tehnice le revine un rol de frunte în îmbunătățirea pregătirii de specialitate a viitorilor muncitori.

În multe școli aceste comisii au acumulat o bogată experiență metodică, desfășoară o activitate susținută și rodnică. Astfel, comisia de cultură tehnică de la Școala profesională de ucenici de pe lângă Depoul de locomotive București-călători și-a întocmit un

plan de muncă concret, izvorit din specificul școlii și îndreptat spre ridicarea măiestriei pedagogice a cadrelor didactice și spre creșterea nivelului profesional al ucenicilor. Ea a organizat de curînd, de pildă, o lecție deschisă cu tema „Sisteme de forțe concentrice” la clasa I-a „B”. Discuțiile purtate pe marginea acestei lecții, la care au participat majoritatea membrilor comisiei, au prilejuit un interesant schimb de experiență, au dus la îmbunătățirea metodelor de predare. Profesorii de specialitate au relevat nivelul științific ridicat al lecției, justetea exemplelor folosite, oportunitatea alternării explicațiilor pe baza materialului didactic în întrebările puse elevilor. S-au făcut, totodată, unele observații critice care au arătat dorința sinceră a participanților de a-l ajuta în muncă pe profesorul ce a ținut lecția. S-a remarcat astfel, pe bună dreptate, că acesta a acordat prea mult timp verificării cunoștințelor, că răspunsurile date de unii elevi au dovedit o insuficiență adîncire a problemelor, că fixarea s-a făcut cam în grabă. În general, discuțiile purtate pe marginea lecției atestă că școala dispune de un colectiv de cadre didactice sudat, exigent și cu un ridicat nivel de pregătire.

O experiență pozitivă a acestei școli în legătură cu organizarea lecțiilor deschise este multiplicarea și difuzarea din timp a planului acestor lecții, ceea ce permite participanților să cunoască scopul și sarcinile lor și să urmărească felul în care profesorii reușesc să-și realizeze planul.

O acțiune binevenită a comisiei de cultură tehnică a fost și prezentarea referatului privind experiența utilizării tipurilor de lecții în școala profesională. Comisia s-a oprit asupra acestei teme deoarece a constatat că unele cadre didactice, în special inginerii din producție, neavînd suficientă experiență pedagogică, nu folosesc îndeajuns de judicios diferitele tipuri de lecție.

O altă sarcină de care se ocupă comisia de cultură tehnică de la Școala profesională a Depoului de locomotive din București este reorganizarea, în colaborare cu celelalte comisii, a cabinetului metodic al școlii, dotarea cabinetelor tehnice școlare cu materialul necesar predării electrotehnicii și cu piese de locomotive și vagoane.

Comisia a organizat de asemenea cîteva cercuri de specialitate pentru elevi, cum sînt, de pildă, cercul tehnicienilor, cercul tinerilor inovatori, cercul fizicienilor, cercul foto. Deosebit de interesantă este activitatea cercului tinerilor inovatori condus de ing. Aurel Aldea de la uzinele „Gri-

vița Roșie”. Pentru membrii lui a fost foarte atractiv referatul „Aplicarea inovațiilor în producție și rezultatele lor”, însoțit de exemplificări privind mișcarea inovatorilor din uzinele „Grivița Roșie”. În viitoarea ședință a cercului se va discuta referatul „Contribuția elevilor școlii la realizarea inovațiilor”.

În planul comisiei figurează și organizarea de excursii documentare cu elevii la Casa tehnicii C.F.R., la Depoul de locomotive din București, la uzinele „Grivița Roșie”, la Muzeul tehnic etc. Cu ocazia acestor excursii se vor desfășura și lecții de sinteză sau de recapitulare.

O activitate valoroasă desfășoară și comisiile de cultură tehnică de la Școala profesională de ucenici a întreprinderii F.R.B., de la Școala profesională a uzinelor „Electronica” ș.a.

Din păcate, în alte școli activitatea comisiilor de cultură tehnică se desfășoară în mod nesatisfăcător. Așa, de exemplu, la Școala profesională a uzinei „23 August”, deși comisia este în mod formal constituită, ea nu a desfășurat pînă în prezent nici un fel de activitate. Planul pe care l-a întocmit pentru viitor această comisie este foarte sărac, prevăzînd doar popularizarea, prin conferințe la care să participe și elevii, a unor metode de muncă.

Deficiențele activității comisiei de cultură tehnică se reflectă negativ și în modul de întretinere și folosire a materialului didactic existent în școală, fără a mai vorbi de preocuparea pentru confecționarea unor noi materiale, care este cu totul inexistentă. O parte din materialul didactic expus în vitrinele din sălile de clasă se află în dezordine, machetele sînt descompletate și deteriorate. Același aspect îl au și piesele din sala destinată depozitării materialului didactic.

De slabă activitate a cadrelor didactice din această școală răspunde și conducerea ei (director tov. Paul Crețu), care nu i-a acordat atenția cuvenită.

Ridicarea pe o treaptă superioară a activității comisiilor de cultură tehnică este o sarcină permanentă și de o deosebită importanță atît pentru conducerile școlilor cît și pentru organele învățămîntului profesional și tehnic. Acordînd acestei importante probleme atenția cuvenită, ele vor da un impuls întregii activități de pregătire a viitorilor muncitori și tehnicieni.

Prof. GH. DIVRICIAN

Tipuri de lecții în școala tehnică

Intrucît în școlile tehnice și în școlile tehnice de maistri disciplinelor de specialitate le este repartizat un număr însemnat de ore, este necesar să se prevadă în orar, în unele zile, 2—3 ore la aceeași disciplină. Faptul acesta ridică de bună seamă unele probleme metodice.

Care este tipul de lecție cel mai adecvat pentru orele consecutive? Căutînd răspunsul la această întrebare, cabinetul metodic din Cluj pentru învățămîntul profesional și tehnic a întreprins la școlile de personal tehnic din Brașov, Făgăraș, Copșa Mică și Timișoara o cercetare care s-a desfășurat sub forma unei anchete. Marea majoritate a celor anchetați — 97 la sută — s-au pronunțat pentru lecția-prelegere urmată de seminar. Ei au arătat că lecția-prelegere permite profesorului care lucrează cu elevi avînd la bază școala medie de cultură generală să expună materia cu mai multă continuitate și precizie, fără ca atenția elevilor să fie diminuată de întrebările ce se pun de obicei în cadrul altor tipuri de lecții. De asemenea, seminarul, pentru care profesorul are la dispoziție suficient timp, permite o verificare mai temeinică a nivelului însușirii cunoștințelor predate.

Atunci cînd volumul și complexitatea temei o impun, se pot organiza prelegeri cu durata de două ore.

Un experiment organizat de Cabinetul metodic din Cluj indică structura cea mai potrivită pentru desfășurarea prelegerilor cu durata de două ore. Astfel, în prima oră de curs profesorul anunță subiectul lecției, îl încadrează în tema respectivă, precizează scopul lecției și prezintă elevilor planul expunerii. El trece

apoi la comunicarea noilor cunoștințe, expunînd în ora I-a primele probleme ale lecției. El își dozează astfel timpul și proporționează în așa fel prezentarea materiei încît la terminarea primei ore să fi tratat complet aceste probleme. În ora a doua, după pauză, profesorul recapitulează pe scurt cele prezentate în prima oră, pentru a asigura legătura între cunoștințe.

În cursul întregii expuneri, după fiecare etapă mai importantă, are loc fixarea cunoștințelor. La sfîrșitul lecției are loc o fixare de ansamblu. Apoi profesorul dă indicații bibliografice, teme pentru acasă (dacă este cazul) și răspunde la întrebările elevilor.

Pentru școlile tehnice de maistri, ai căror elevi au la bază școala profesională, sînt mai indicate lecțiile mixte. În cadrul orelor consecutive aceste lecții se pot desfășura în mod diferit. De exemplu, prima oră — lecție de verificare a cunoștințelor, ora a doua — lecție de transmitere a cunoștințelor noi; prima oră — destinată muncii independente, ora a doua — transmiterea cunoștințelor noi; prima oră — lecție de verificare a cunoștințelor și ora a doua — lecție destinată muncii independente; prima oră — lecție destinată muncii independente și ora a doua — lecție pentru repetare și sistematizare.

Uneori este necesar ca lecțiile să fie eșalonate pe trei ore consecutive. Desigur, aceasta ridică în fața cadrelor didactice probleme mai complexe, posibilitatea de combinare a diferitelor tipuri de lecție fiind mai dificilă.

Cele mai obișnuite combinații pot fi următoarele: prima oră — lecție de verificare a cunoștințelor, ora a doua — lecție de comunicare a noilor cunoștințe, ora a treia — lecție de laborator, pro-

lecția unui film documentar sau a unui diafilm legat de tema respectivă etc.; prima oră — verificarea cunoștințelor, orele a doua și a treia — comunicarea cunoștințelor noi prin lecție-prelegere la clasele cu nivel superior de pregătire sau prin lecție mixtă la celelalte clase; prima oră — lecție pentru repetarea și sistematizarea cunoștințelor, ora a doua — lecție destinată muncii independente, ora a treia — lecție pentru transmiterea noilor cunoștințe; prima oră — lecție destinată muncii independente, ora a doua — lecție pentru repetarea și sistematizarea cunoștințelor, ora a treia — transmiterea noilor cunoștințe; prima oră — lecție pentru verificarea cunoștințelor, ora a doua — lecție destinată muncii independente, ora a treia — transmiterea noilor cunoștințe; toate trei orele — lecție de fixare și generalizare a cunoștințelor (recapitulare), în urma parcurgerii unui capitol mai important, la sfîrșit de trimestru, de semestru sau la sfîrșit de an.

La disciplinele care necesită lucrări de laborator se pot organiza și lecții destinate muncii independente cu o durată de trei ore. Sînt indicate și lecțiile de practică didactică cu o durată de 2—3 ore.

Acest mod de organizare a lecțiilor în ore consecutive, experimentat cu succes la Grupul școlar al căilor ferate din București, este susținut de numeroase cadre didactice, care au constatat că varietatea tipurilor de lecție înlătură monotonia predării, ține treaz interesul elevilor și contribuie la parcurgerea și însușirea în bune condițiuni a materiei predate.

Prof. N. TRANDAFIR
inspector principal de învățămînt

Cursuri cu inspectorii metodisti și șefii secțiilor de învățământ

Cursurile centrale de perfecționare a celor ce muncesc în învățământ constituie o formă deosebit de eficientă a calificării acestora la nivelul cerințelor care stau astăzi în fața școlii.

Institutul de perfecționare a cadrelor didactice din București, cărui îi revine sarcina de a organiza astfel de cercuri, a cuprins în cadrul lor, în acest an circa 1.600 de profesori din întreaga țară. Pentru a asigura o calitate ridicată a activității de perfecționare institutul a antrenat, cu sprijinul Ministerului Învățământului, cadre de academicieni și profesori universitari care au expus în fața participanților la cursuri probleme actuale ale științei și tehnicii, ajutând profesorilor să-și completeze cunoștințele cu date noi, să pătrundă în adâncime fundamentarea teoretică și practică a metodelor de predare. Este de ajuns să amintim participarea la această acțiune a academicienilor Gh. Vrîncianu, Gh. Mihoc, Eugen Angelescu, a profesorilor universitari N. Onicescu, N. Mihăileanu, Alex. Grosu, Florin Ciorăscu, a conferențiarilor universitari M. Dinulescu și I. Bucur. De asemenea, au ținut expuneri în fața cursanților cadre de cercetători științifici și profesori din Uniunea Sovietică, din Republica Democrată Germană și din Franța, ceea ce a prilejuit totodată realizarea unui valoros schimb de experiență și a contribuit la întărirea relațiilor de colaborare culturală pe linie internațională.

Folosind experiența dobândită până acum, I.P.C.D. București continuă seria activităților de acest fel. Bunăoară, în luna octombrie a avut loc la Predeal un curs la care au participat 116 directori de școli medii din toate regiunile țării.

Ținând seama de importanța deosebită pe care o are pentru îndrumarea generală și de specialitate a procesului de învățământ munca desfășurată de inspectorii metodisti, I.P.C.D. București organizează pentru aceștia un curs central de perfecționare în perioada 12-26 noiembrie a.c. În cadrul lui se vor lămurii probleme privitoare la baza pedagogică a activităților instructiv-educative, la formarea profilului moral al omului de tip nou, la strânsa îmbinare a învățământului cu viața, cu munca productivă, la rolul inspectorului metodist în continua perfecționare a cadrelor didactice la fundamentarea științifică a sistemului inspecției școlare și a inspecției speciale pentru acordarea gradelor didactice etc. În scopul înarmării cadrelor de îndrumare și control care vor participa la curs cu tehnica inspecției și cu posibilitatea de valorificare a rezultatelor ei,

sînt prevăzute 6 zile de activități practice în care se vor efectua diferite tipuri de inspecții. De asemenea discuțiile din seminarii, lucrările de pregătire a inspecțiilor și concluziile acestora vor avea rolul de a-i înarma pe cursanți cu un sistem judicios de muncă pentru a asigura atingera scopului propus.

Un curs asemănător, dar adaptat la specificul muncii și func-

ției respective, se va desfășura, începînd de la 1 decembrie 1962, cu șefii secțiilor de învățământ regionale și raionale.

În felul acesta institutul va contribui la întărirea caracterului sistematic al activității de conducere a procesului instructiv-educativ, la îmbunătățirea generală a muncii școlilor.

C. D.

Cursuri de perfecționare a directorilor

Între 17 și 31 octombrie s-a desfășurat la Predeal un curs de perfecționare pentru directorii școlilor medii de cultură generală, organizat de I.P.C.D.-București. Au participat 116 directori de la școli din toată țara, majoritatea numiți de curînd în munca de conducere a școlilor.

Tematica lecțiilor prezentate în cadrul cursului a ținut seama de sarcinile deosebit de importante care revin învățământului în etapa actuală. S-au prezentat probleme pedagogice și psihologice ale procesului de învățământ, probleme privind educația elevilor în spiritul moralei comuniste, probleme ale conducerii școlii. Un accent deosebit s-a pus pe legarea învățământului de viață, de producție, principiu călăuzitor în munca de instruire și educare a elevilor, arătîndu-se necesitatea obiectivă a îmbinării învățământului cu munca productivă, problemele didactice pe care le ridică aceasta și modul cum trebuie rezolvate.

Principalele obiective ale activității instructiv-educative, la realizarea cărora conlucrează întregul colectiv pedagogic, au fost analizate în lecții ca: „Munca diriginților”, „Controlul cunoștințelor și deprinderilor elevilor”, „Activitatea în afară de clasă și de școală”, „Colaborarea școlii cu organizațiile de tineret și cu familia”, „Munca metodică”, „Activitatea administrativ-financiară, gospodărească și igienico-sanitară”. S-a conturat sfera acestor activități și s-au precizat sarcinile ce revin directorului în organizarea, îndrumarea și controlul lor.

Deoarece unul din mijloacele pe care le folosește directorul în vederea îndrumării și controlului activității didactice este asistența

la lecții, s-au prezentat expuneri privind metodică predării la aproape toate obiectele de învățământ. Sototim însă că unii lectori care au expus problemele de metodică au abordat în mai mică măsură metodele și procedeele specifice fiecărui obiect și aspectele pe care trebuie să le urmărească directorul în cadrul asistențelor la fiecare disciplină, dînd în schimb o extindere prea mare scopului și sarcinilor predării obiectelor și prezentînd probleme generale, deja cunoscute.

Pentru legarea problemelor teoretice de practică, au fost organizate unele activități practice care s-au desfășurat la școlile medii nr. 3 și nr. 4 din Brașov. Aici participanții la curs au asistat la lecții de diferite specialități și la ore de dirigenție, au urmărit felul cum au fost analizate acestea de către directorii școlilor respective, au cercetat modul cum s-au planificat și cum se realizează munca și au asistat la o ședință a comisiilor metodice.

Cursul s-a încheiat cu un seminar recapitulativ în care s-au revăzut principalele probleme tratate, trîgîndu-se concluzii care vor constitui un îndreptar în munca viitoare a directorilor.

Prin tematica lui, prin caracterul documentat al expunerilor, prin aplicațiile practice, prin faptul că a lămurit multe aspecte ale muncii atât de complexe pe care trebuie să o desfășoare directorul în vederea pregătirii elevilor pentru viață, cursul va aduce o contribuție de seamă la îmbunătățirea muncii conducătorilor de școli.

MARIA PETRESCU

Gimnastică la paralele

Un nou caiet de practică pedagogică

Intocmit de un colectiv de la catedra de pedagogie-psihologie a Institutului pedagogic de 3 ani din București, colectiv format din conf. univ. Nicolae Sipoș, șeful catedrei, și lectorii univ. Matei Constantin Nicolae și Ion Lupu, noul caiet de practică pedagogică răspunde în mai mare măsură decît caietele anterioare cerințelor pe care le ridică instruirea pedagogică a studenților ce se pregătesc să devină profesori, folosind mai larg experiența muncii didactico-educative desfășurate cu aceștia. Un merit deosebit al caietului constă în faptul că el va putea fi folosit de absolvenții și în primii ani de activitate în școală, fiind pentru ei un adevărat ghid în această activitate.

Foarte util le va fi deosebi viitorilor profesori modul cum este prezentată în caiet problema studiului psiho-pedagogic al elevilor, care ține seama de cele mai noi concluzii pedagogice și psihologice privind locul și importanța cunoașterii personalității copilului. Explicațiile detaliate și schemele existente în caiet, precum și prezentarea unor fișe model, asigură condiții pentru desfășurarea unei munci de calitate în această direcție. De asemenea, îi vor ajuta mult pe viitorii profesori și indicațiile privind activitatea directorului.

Caietul cuprinde șase părți distincte. Primele trei (referitoare la datele personale ale studentului, la regulamentul de ordine interioară pentru organizarea practicii pedagogice și la documentele

practicii pedagogice), îi familiarizează pe studenți cu latura organizatorică a practicii pedagogice. Capitolul privitor la evidența activității studentului în cadrul practicii pedagogice se referă la munca acestuia pentru însușirea măiestriei pedagogice. Ultimele două capitole (darea de seamă asupra activității studentului în cadrul practicii pedagogice și situația finală a studentului la practica pedagogică), se referă la calitatea muncii pedagogice practice depusă de student. În mod just se acordă o importanță deosebită părților privitoare la îndrumarea studenților în participarea lor activă la practica demonstrativă și de probă. Aici se dau îndrumări privind asistarea la lecțiile model, la analiza lecțiilor de probă și finale etc.

În general noul caiet de practică pedagogică cuprinde toate lucrurile muncii profesorului în școala de 8 ani și, în același timp, reflectă calitatea activității practice desfășurate de fiecare student. El corespunde astfel din plin exigențelor cerute de îndrumarea și evidența pregătirii practice a viitorilor profesori.

Este de relevant și faptul că autorii au reușit să expună într-o formă clară și accesibilă principalele probleme pe care le pune în fața studenților contactul cu școala, cu clasa de elevi, cu munca de predare. De asemenea trebuie menționată grija ce s-a manifestat pentru aspectul grafic al caietului.

RADU NICOLAE

Prezență în toate problemele școlii

(Urmare din pag. 1)

inițiativa creării unei tradiții „Caragiale”. S-a propus organizarea unor acțiuni ca punerea în scenă a unor piese de teatru ale marelui dramaturg, înființarea în școală a unui muzeu „Caragiale” care să fie îngrijit de clasele cele mai bune în ce privește cunoștințele despre viața și activitatea scriitorului — acest lucru constatîndu-se prin concurs — crearea pe lângă gazeta de perete a școlii a unui supliment satiric intitulat „Mofturi școlare”, în care să se critice „năravurile” ce se mai întîlnesc în comportarea elevilor din școală ș.a.

Spuneam mai sus că învățătorii și profesorii trebuie să-l ajute pe director în luarea măsurilor pentru soluționarea diverselor probleme ce se ivesc. Desigur, inițiativele, propunerile sînt întotdeauna necesare, bine venite. Dar dacă aducem la cunoștința directorului fel de fel de probleme, dacă venim cu inițiative, însă lăsăm toată creaba

în seama lui sau a altora, putem considera oare că am ajutat realmente școala în îmbunătățirea muncii? Să luăm un caz destul de frecvent. În jurnalul de clasă sînt fel de fel de observații cu privire la comportarea și atitudinea elevilor în timpul lecțiilor. Nu o dată se întîmplă ca aceste notații să fie făcute de către cei mai exigenți profesori ai clasei: „Elevul X vine cu temele nefăcute”, „Eleva Y se joacă în bancă”, „Cutare a fost obraznic”, „Cutare a deranjat clasa, vorbind neîntrebat”, „Rog pe tov. diriginte să ia măsuri...” Dar de ce semnatarul acestor observații și sugestii pentru munca dirigintelui nu ia el însuși măsurile necesare ca în ora sa elevii să fie ascultători și respectuoși? A pune umărul la treabă, a ajuta la rezolvarea problemelor ce se ivesc reclamă desigur efort, dar numai așa poți să-ți faci datoria pînă la capăt. Deci: cît mai multă inițiativă, dar și cît mai mult aport concret la îmbunătățirea muncii în toate sectoarele.

Este foarte adevărat că de multe ori acest aport al cadrelor didactice depinde și de director. Dacă el apreciază valoarea muncii colective, a inițiativelor care vin de la colectiv, dacă studiază cu atenție propunerile ce i se fac și se arată gata să ia măsuri în consecință, dacă cere sprijinul cadrelor didactice și nu se mulțumește să lucreze de unul singur, atunci desigur va primi ajutorul necesar din partea celor cu care lucrează. Este bine ca directorul școlii să stimuleze inițiativele prin toate mijloacele de care dispune și să aibă în vedere și această problemă atunci cînd se pronunță asupra calității muncii fiecărui învățător și profesor din școală.

Prezență și iar prezență în problemele școlii, căutări soldate cu soluții juste pentru progresul muncii, sprijin activ în toate compartimentele vieții școlare — iată îndatoriri a căror îndeplinire este o trăsătură esențială a oricărui slujitor devotat al școlii.

Lectorat pedagogic pentru părinți

De curînd, la Școala de 8 ani nr. 4 din Botoșani a avut loc prima ședință din acest an școlar a lectoratului pedagogic pentru părinți. Au fost de față peste 400 de părinți ai elevilor școlii.

Referatul prezentat în această ședință, care a avut tema „Educația copilului în familie”, a trezit un deosebit interes în rîndul părinților, mai ales datorită faptului că tezele generale din cuprinsul lui au fost ilustrate cu numeroase fapte concrete, constituind pentru părinți exemple demne de urmat. Legătura strînsă cu școala, cu învățătorii, profesorii și diriginții copiilor lor, supravegherea îndeplinirii îndatoririlor școlare, sarcinile concrete date copiilor în cadrul gospodăriei, controlul asupra executării acestor sarcini, menținerea

unei atmosfere sănătoase în familie — iată numai cîteva căi sugerate de referat și dezbătute apoi pe larg de participanții la lectoratul pedagogic.

Foarte interesante s-au dovedit a fi luările de cuvînt ale părinților, care au arătat, printre altele, rezultatele îmbucurătoare obținute în munca lor cu copiii în urma sugestiilor primite din partea școlii în anul trecut.

În general, dezbaterile din cadrul primei ședințe a lectoratului au scos în evidență încă o dată popularitatea de care se bucură în rîndurile părinților această formă de propagandă pedagogică.

MARIA MICU
Botoșani

Sesiunile locale ale „lecturilor pedagogice“

În Capitală

La actuala sesiune a lecturilor pedagogice din Capitală au fost antrenate numeroase cadre didactice, care au elaborat lucrări interesante, cu teme variate.

În plenara sesiunii au fost prezentate lucrările: „Formarea colectivului de elevi“, de Constana Teodorescu, profesoară la Școala pedagogică de învățători, „Organizarea și desfășurarea vizitelor și excursiilor“ de Cătălina Zoe, învățătoare la Școala de 8 ani nr. 122 și „Unele aspecte ale muncii de educare comunistă a elevilor“, de I. Milea, director adjunct al Școlii medii nr. 38. Trăind cu competență probleme actuale ale muncii în școală, aceste lucrări au adus o contribuție la îmbogățirea experienței pedagogice a cadrelor didactice.

În secțiile de limba română, de istorie și geografie ale sesiunii s-au prezentat lucrări privind realizarea educației comuniste a elevilor în cadrul lecțiilor. Aceste lucrări au adus în discuție metode și procedee verificate în practica predării, care duc la formarea conștiinței socialiste a elevilor, la dezvoltarea trăsăturilor de caracter ale omului nou. Și în celelalte secții problemele educative au stat în atenția cadrelor didactice. Merită să fie menționată lucrarea profesoarei Olimpia Bină de la Școala medie nr. 22, care prin exemple convingătoare a arătat cimpul larg oferit de lecțiile de chimie pentru educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar.

În general, în tratarea problemelor legate de realizarea educației comuniste prin lecții, autorii au căutat să dezbată în chip creator aspecte multiple legate de sarcinile concrete ale învățămîntului în etapa actuală. Plecînd de la fapte, ei s-au străduit să ajungă la generalizări de ordin teoretic.

Intr-o măsură mai mare și la

un nivel științific mai ridicat decît în sesiunea precedentă s-au ocupat autorii lucrărilor de problemele legării învățămîntului de producție, de practica vie a construcției socialismului. Această problemă a fost abordată în special în lucrările prezentate în secțiile cadrelor didactice care predau la clasele I-IV, ca și în secțiile de chimie, fizică și matematică. Astfel, lucrarea „Rolul și locul chimiei în legarea școlii de viață, de practica construcției socialiste“, prezentată de Oscar Roșeanu, profesor la Școala medie nr. 15, a demonstrat că înțelegerea cunoștințelor teoretice de chimie, priceperea de a le aplica în viață este condiționată în primul rînd de legarea lor strînsă de practică, de munca în producție. În secția de fizică s-au bucurat de interes lucrările „Experiențe demonstrative cu aparate construite cu ajutorul elevilor“, de profesorii Angela Negulescu și N. Stănescu de la Școala medie nr. 13, și „Legarea teoriei de practică în cadrul lecțiilor privind bazele fizice ale mecanicii“, de Aurelia Nicolau, profesoară la Școala medie nr. 17.

Dacă majoritatea lucrărilor prezentate comisiei de selecționare conțin elemente pozitive, oglindesc experiența bună a cadrelor didactice, trebuie arătat că au fost prezentate și unele lucrări alcătuite în grabă, avînd un caracter descriptiv, și care n-au reușit să interpreteze teoretic experiența practică, să ajungă la concluzii și generalizări.

Privită în întregul ei, actuala sesiune a lecturilor pedagogice din Capitală a contribuit la stimularea interesului cadrelor didactice din Capitală, pentru studiul și cercetarea științifică a problemelor învățămîntului.

Prof. SILVIA PETRESCU
Prof. LACTANȚIU DANTIȘ

La Cluj

Și la Cluj recenta sesiune a lecturilor pedagogice s-a bucurat de mult interes în rîndul cadrelor didactice. Lucrările prezentate au avut un conținut variat, au tratat probleme importante ale teoriei și practicii pedagogice, fiind rodul unor cercetări sistematice, desfășurate timp îndelungat. În general lucrările sesiunii s-au desfășurat la un nivel științific corespunzător, constituind un bun prilej de studiere și popularizare a experienței înaintate a cadrelor didactice.

Progresul realizat în această direcție față de anii trecuți se datorește atît strădaniilor depuse de către autorii lucrărilor, cît și sprijinului primit de aceștia din partea secțiilor de învă-

țămînt, a Institutului de perfecționare a cadrelor didactice — Cluj și a comisiilor organizate în vederea pregătirii sesiunii. Semnalăm îndeosebi activitatea comisiei din orașul Cluj și a celei din Turda, care s-au preocupat cu grijă de îndrumarea celor ce au alcătuit lucrări.

În viitor ajutorul acordat cadrelor didactice care întreprind cercetări va trebui să fie intensificat în toate raioanele regiunii. Se cere ca îndrumarea să se realizeze pe etape, avînd în vedere atît munca de documentare, de stringere a materialului faptic, de experimentare a anumitor probleme, cît și interpretarea teoretică a faptelor și elaborarea definitivă a lucrărilor.

MARIA NICOARĂ
lector la I.P.C.D.-Cluj

Tot mai multe economii la C. E. C.

Spiritul de a economisi trebuie format la tineri încă de pe băncile școlii. Ținînd seama de aceasta, cadrele didactice din raionul Bistrița se străduiesc să-i deprindă pe elevi a economisi prin C.E.C.

Ca urmare a preocupării învățătorilor și profesorilor, în cele 124 de școli ale raionului există numeroși elevi posesori de librete C.E.C. Cele mai frumoase

se realizări pe această linie le-au obținut școlile din Micești de Cîmpie, Lechința, Prundul Bîrgăului, Sărățel, Josenii Bîrgăului, Sigmir, Matei. Cu banii economisi elevii au făcut în vacanța din vara trecută frumoase excursii, iar acum, în timpul anului școlar, fiecare își alcătuiește sau își îmbogățește biblioteca personală.

VALENTIN LEUCA

Intrecere la scris frumos

Lămuriri

Este manualul material didactic?

— ne întreabă un profesor din orașul Sibiu —

Manualele școlare sînt auxiliare ale muncii profesorului și elevului. Profesorul este obligat să le cunoască, să le cerceteze cu deamănuntul, pentru a se orienta cu exactitate asupra volumului și nivelului cunoștințelor pe care urmează să le predea, pentru a ști pînă la ce adîncime să meargă în tratarea problemelor, pentru a îndruma munca individuală a elevilor. În ceea ce-i privește pe elevi, textele, ilustrațiile, schițele, schemele cuprinse în cărțile școlare au scopul de a-i ajuta acasă, în pregătirea lecțiilor pentru a doua zi.

Unii profesori folosesc materialele ilustrative inserate în manuale în locul materialului didactic pe care trebuie să-l aducă în clasă. Evident, dacă nu s-au îngrijit de procurarea sau confecționarea pieselor necesare pentru ilustrarea lecțiilor, materialul din manuale le poate suplini, de bine de rău. Procedeu acesta prezintă însă multe dezavantaje. În primul rînd, desigur, face să scadă caracterul intuitiv al lecției. Să spunem că în cursul

acesteia profesorul trebuie să demonstreze o schemă și nu a pregătit planșa respectivă. Folosește în loc manualul, în care este desenată, în mic, aceeași schemă. Desigur, explicațiile date de profesor cu privire la conținutul ei sînt mai greu de urmărit din bancă de către elevi. Profesorul trebuie să intervină de mai multe ori pentru a-i ajuta să identifice elementele din desen la care se referă el și nu poate avea siguranța totală că întreaga clasă s-a lămurit pînă la urmă. Dar dacă aceleași elemente ar fi fost arătate precis, pe o schemă clară, mare, pe planșă? Ar mai fi fost pentru elevi motive de confuzie? Firește că nu.

Există în unele manuale materiale care, pentru unii, ar putea chiar suplini „oficial“ materialul didactic ce trebuie adus în clasă. Sînt hărțile colorate de la sfîrșitul manualelor de geografie sau istorie, a căror folosire trebuie să intre în obișnuința elevilor, sînt reproducerea după tablouri care servesc la alcătuirea compunerilor la limba română.

Cu toate că ar putea folosi, să spunem, harta colorată de la sfîrșitul manualului în explicarea lecției noi, profesorii cu experiență, care muncesc cu conștiinciozitate, găsesc totuși necesar să aducă în clasă harta mare a școlii, pe care o expun în fața clasei. Ca urmare, în hărțile lor mici — în clasă și apoi acasă — elevii găsesc mult mai ușor muniții, apele, orașele despre care este vorba în lecție.

Înlocuirea planșelor, schemelor, hărților etc. cu materialul ilustrativ existent în manuale mai dă loc și la alte dezavantaje. Elevii răsfoiesc cărțile și prin aceasta se tulbură liniștea din clasă. Atenția lor, concentrată pînă la un moment la tablă, se îndreaptă acum spre carte, dispersîndu-se și slăbind, distrasă de ilustrații și de alte lucruri din manual și din bancă.

Răspunsul la întrebare a tovarășului profesor din Sibiu mai trebuie formulat?

ANA COSMIN

Ansamblul artistic al elevilor

Ansamblul „Albăstrița“ de la Centrul școlar agricol din comuna Șendriceni, raionul Dorohoi, și-a dobîndit o bine meritată popularitate în rîndurile elevilor și al oamenilor muncii din raion și regiune. El cuprinde un număr de peste 40 de elevi, frunțași la învățătură și în activitatea artistică.

Ansamblul desfășoară o activitate bogată, dînd spectacole reușite în satele și comunele raionului. De mult succes s-au bucurat îndeosebi programele intitulat „Socialismul a învins definitiv în țara noastră“ și „Omul sovietic, deschizător al drumului spre astre“.

Pentru meritele lor, membrii ansamblului au fost invitați în studiourile de radio din București și Iași.

C. BARBACARU

POSTA redacției

Virgil Niculescu, comuna Buești, raionul Slobozia

Personalul didactic care a dobîndit în trecut licența în drept sau licența acordată de fosta Academie comercială este salariat la categoria I-a de profesori pentru orele predate la clasele V—XI atîta timp cît este menținut în învățămînt. În ceea ce privește grupa de vechime, este menținut în aceeași grupă la care se afla încadrat la 1 august 1959 (chiar dacă ulterior împlinește stagiul) pînă la calificarea pentru învățămînt și obținerea gradului didactic.

C. Popovici, Birlad

Conform instrucțiunilor în vigoare, corectarea lucrărilor scrise este considerată activitate didactică, iar participarea la cercurile pedagogice — activitate metodică.

Gh. Pamfile, comuna Matea, raionul Tecuci

Instrucțiunile în vigoare prevăd că cei ce predau la clasele V—XI nu pot ocupa prin cumul posturi de învățători.

Maria Badea, comuna Gura Suții, raionul Titu

Dacă la data de 1 august 1959

vățămîntul superior fără frecvență, avînd și vechimea în învățămînt corespunzătoare, aveți dreptul să fiți salariată la categoria a II-a de profesor, grupa 5-10 ani (salar de grad definitiv). Menținerea aceluiași drepturi de salarizare era posibilă pînă la terminarea studiilor și trecerea examenului de definitivare pentru profesori.

Andrei Schmidt, comuna Rupea, reg. Brașov

Din situația relatată de dv. rezultă că depășirea plafonului stabilit în Decretul nr. 285/960 rezultă din sumele încasate la cummul de funcțiuni. fapt pentru care nu puteți primi indemnizația de stat pentru copil. Depășirea plafonului și acordarea alocației este posibilă numai în cazul cînd diferența respectivă provine din majorarea salariului la funcția de bază, adică la salariul tarifar.

Gh. Apostol, Rîmnicu Sărat

Cursurile postuniversitare funcționează pentru facultățile tehnice și pentru institutele de arte plastice. Cei care frecventează aceste cursuri trebuie să fie absolvenți ai unei facultăți tehnice sau respectiv, ai unei facultăți de

R. P. Bulgaria

Largi perspective de dezvoltare a învățămîntului

Cel de al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar, care s-a deschis la 5 noiembrie la Sofia, constituie un mare eveniment în viața poporului bulgar. El va încheia bilanțul mărețelor victorii realizate pînă în prezent de oamenii muncii sub conducerea P.C.B. și va trasa sarcinile pentru următoarele două decenii în vederea desăvîrșirii construirii bazei tehnico-materiale a socialismului și a trecerii treptate la construirea desfășurată a bazei tehnico-materiale a comunismului.

Directivile celui de al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar prevăd un ritm accelerat de dezvoltare a economiei și culturii țării. Așa cum a spus tovarășul Todor Jivkov în cuvîntarea rostită cu prilejul aniversării a 50 de ani de la organizarea mișcării revoluționare a tineretului din Bulgaria, „cifrele prevăzute în planul de douăzeci de ani sînt o adevărată simfonie — o simfonie minunată a muncii creatoare pașnice, simfonia dimineții comuniste”.

În viitoarele două decenii, în Bulgaria se vor crea în domeniul învățămîntului condiții tot mai bune, care vor da fiecărui

tinăr posibilitatea să se instruiască, ținînd seama de aptitudinile sale personale și de necesitățile societății. Pînă în anul 1970 rețeaua școlilor se va lărgi astfel încît să se asigure realizarea învățămîntului obligatoriu de 8 ani pentru toți tinerii pînă la vîrsta de 16 ani. În această perioadă circa 90 % din absolvenții școlilor de 8 ani își vor continua studiile în școlile medii. Între anii 1970 — 1980 se va realiza învățămîntul mediu obligatoriu pentru întreaga generație tinăra.

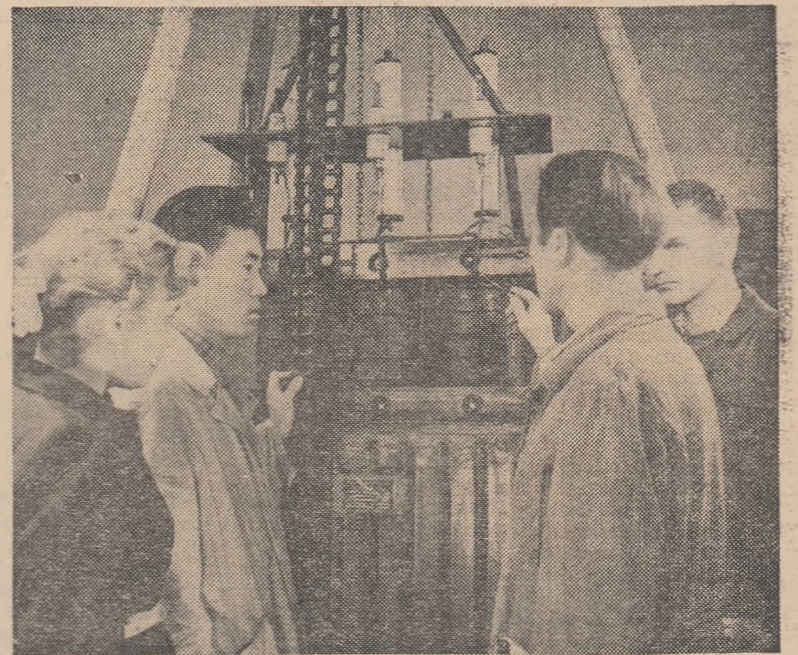
Avîntul științei și tehnicii, dezvoltarea electricității, mecanizării, automatizării și chimizării proceselor de producție vor mări continuu nevoile de specialiști cu studii superioare. De aceea, Directivile prevăd ca pînă în anul 1980 numărul total al studenților din instituțiile de învățămînt superior să se ridice la 220.000 față de 55.000 în anul 1960. Numărul inginerilor din industrie și agricultură va fi de 150.000, iar numărul specialiștilor cu studii medii se va ridica la 750.000. Numărul oamenilor de știință va crește de la 5.900 în anul 1960 la 35.000 în anul 1980.

O mare dezvoltare vor cunoaște în viitoarele două decenii in-

stituțiile de educație obștească a elevilor — internate, semiinternate, cămine, săli de meditații, grădinițe de copii etc. Astfel, de pildă, în anul 1980 vor învăța în școlile-internat de diferite grade peste 550.000 de elevi, ceea ce reprezintă aproape jumătate din numărul elevilor din școlile elementare. În sălile de meditații se vor crea condiții de instruire și educație a peste un milion de copii, față de 35.000 în anul 1960. Aceasta este o expresie grăitoare a grijii pe care o arată Partidul Comunist Bulgar educării omului epocii comuniste.

În Directivile sînt arătate mijloace și căi concrete de orientare a întregului învățămînt spre problemele dezvoltării țării, spre îndeplinirea sarcinilor legate de desăvîrșirea construcției socialismului și trecerea la construirea comunismului.

Directivile celui de-al VIII-lea Congres al P.C.B. deschid perspective largi școlii din Bulgaria, prevăd condițiile necesare pentru ca învățămîntul să poată contribui nemijlocit la construirea noii societăți, să educe omul care va munci și va trăi în comunism.

Studiul practic la Școala electrotehnică „S. M. Kirov” din Sojia

Știri din Republica Democrată Germană

PREGĂTIREA PROFESIONALĂ A ELEVILOR

Începînd din acest an școlar, în școlile medii de 12 ani din R.D.G. s-a introdus studiul elementelor de bază în vederea pregătirii profesionale.

De la introducerea învățămîntului politehnic și a practicii elevilor în producție, în anul 1959, școlile au acumulat multă experiență, care dă acum posibilitatea de a se face un pas mai departe și în pregătirea profesională a elevilor din școlile medii de 10 ani.

Primele cercetări privind introducerea pregătirii profesionale de bază a elevilor din școlile medii de 10 ani arată că în acest domeniu se pot obține multe succese.

INDATORIRILE ȘI DREPTURILE CADRELOR DIDACTICE

Prezidiul Consiliului de Miniștri al R.D.G. a emis o hotărîre care stabilește indatoririle și drepturile cadrelor didactice.

Hotărîrea, care reglementează relațiile de muncă ale tuturor pedagogilor, lărgeste drepturile acestora, le ridică prestigiul și contribuie la stimularea muncii lor creatoare.

DISCUȚII PRIVIND MODERNIZAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În R.D.G. a început de curînd o largă discuție privind necesitatea realizării unor cuprinzătoare și profunde schimbări care să asigure modernizarea învățămîntului.

Un punct esențial al discuției este cel care se referă la problema intensificării caracterului de sine stătător al muncii elevilor pentru însușirea cunoștințelor. Din ce în ce mai mult iese în evidență faptul că în fiecare oră de curs mai pot fi folosite încă multe rezerve pentru ca toți elevii să fie larg antrenați în munca independentă.

INVĂȚĂTORI, PROFESORI, EDUCATOARE, MAIȘTRI-INSTRUCTORI!

abonați-vă la

„GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI”

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învățămîntul de cultură generală, din învățămîntul profesional și tehnic, articole de îndrumare pedagogică și metodică, prezintă experiența celor ce muncesc în școli.

Abonindu-vă pe un an întreg vă asigurați colecția completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

În Africa

Lupta împotriva analfabetismului

În capitolul „Educația în Africa” al unui ghid pentru cunoașterea continentului african, publicat la Londra anul trecut de Colin Legum, se arată că mai mult de 60 la sută din copiii de vîrstă școlară din acest continent nu sînt înscriși la școală. În privința școlilor medii, ghidul precizează că media de înscriere pentru întreaga Africă este de 2 la sută din copii. Bineînțeles că în această cifră intră copiii albi ai funcționarilor autorităților coloniale, cărora li s-au creat și condiții de studiu ca pentru „stăpîni”. Iar în întregul „continent negru” — în afară de Africa de Nord — există doar 11.500 de studenți.

Sînt, după cum se vede, date care acuză prin ele însele lungă perioadă de oprimare colonială, cînd accesul la învățătură al africanilor era nu numai descurajat, dar chiar împiedicat cu forța. Colonialiștii au sesizat că ridicarea nivelului cultural reprezintă inevitabil o primejdie pentru perpetuarea dominației lor și au acționat în consecință. Este drept că pentru fațadă, pentru eventualele vizite ale unor comisii internaționale sau pentru oaspeți de frunte erau puse în funcțiune cîteva școli menite să „demonstreze” misiunea așa-zis „civilizatoare” a colonialiștilor, dar după decenii și secole de asemenea misiune, în care s-a făcut reclamă pătrunderii culturii franceze sau engleze, situația învățămîntului nu a putut fi prezentată în culori brandafirii nici măcar într-un ghid publicat la Londra.

În momentul de față se remarcă faptul că statele care și-au cucerit independența politică și acționează pentru consolidarea independenței lor economice, pentru a scăpa în întregime de exploatarea vechilor și noilor stăpîni colonialiști, consacră o atenție deosebită și dezvoltării învățămîntului. Ne vom limita la două exemple: Ghana și Guine-

ea, o fostă colonie engleză și o fostă colonie franceză.

Desigur, în aceste tinere state care și-au cucerit independența în lupta împotriva dominației colonialiste, principala problemă la ordinea zilei în legătură cu organizarea învățămîntului este lupta împotriva analfabetismului, pentru cît mai grabnică sa lichidare. În Ghana s-a hotărît

ca toate cadrele didactice și toți absolvenții școlilor medii să lucreze anual timp de trei luni la cursurile de alfabetizare organizate în toate întreprinderile și satele țării. Începerea acestei campanii, organizarea luptei împotriva neștiinței de carte au fost anunțate în luna august la un mare miting care a avut loc la Accra.

Se deschid noi institute de învățămînt în Tunis

Noul program consacrat independenței economice adoptat la Congresul Partidului Convenției Populare, care a avut loc în vara anului 1962 la Kumasi, prevede în capitolul referitor la reformele sociale, reorganizarea învățămîntului pe baze noi, pentru a face față necesităților de dezvoltare ale țării.

În Guineea, al cărui popor s-a pronunțat pentru desprinderea din sistemul colonial francez în 1958 și a avut de făcut față retragerii tuturor tehnicienilor și profesorilor o dată cu autoritățile coloniale, a început în acest an o vastă campanie pentru lichidarea neștiinței de carte. Scopul campaniei este ca pînă în 1970 întreaga populație adultă să învețe să citească și să scrie. Cursurile de alfabetizare se vor desfășura în limbile principalelor triburi din Guineea (Susu, Malinke, Kerze, Toma etc.). Biruirea dificultăților legate de diferențele lingvistice este, așa cum își poate oricine da seama, o sarcină grea, dar autoritățile au pus la punct, cu ajutorul specialiștilor, un nou alfabet, latin, alcătuit din 24 de litere, unic, pentru limbile acestor triburi.

La campania pentru lichidarea neștiinței de carte participă cu entuziasm toți absolvenții de școli, deoarece pînă în prezent, ca urmare a dominației colonialiste, aproximativ 85 la sută din populația țării era analfabetă.

Dezvoltarea învățămîntului în Africa se încadrează în lupta popoarelor acestui continent pentru lichidarea urmărilor dominației colonialiste, contribuind totodată la grăbirea procesului de înlăturare a acestei dominații de pe întreg continentul.

Z. F.